

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Feladvó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, háromra 3 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 12 fillér.

Tavasz hajnalán.

A most elhagyott gyümölcsösök üne-
pére virágruhájukba öltöztek a fák és zöld-
bársonyba a buzamezők. A természet nagy-
szerű erői nem vesznek tudomást arról,
hogy leghatalmasabb adományát, az észet,
arra használják föl az emberek, miképp
lehet legtöbb életet elpusztítani. Isteni kö-
zömbösséggel tér napirendre az emberi
örületek fölött és a tavasz csudaival az
élet nagyságára a halhatatlanságára, az
életnek mindenek fölött való értékére figyel-
meztet bennünk. Mintha az élet ettől az
idei tavaszon erőtlő és szépségtől duzzadó
nem-emberi természetben kárpótlást keresne
azért, amit az emberi természetben elveszi-
tett. Mintha az élet megmaradásának, az
élet forrásai örökkévalóságának törvénye
rejtelmes módon válaszolna az emberek
gonoszságára és botorságára:

Hiába írtjátok egymást, ti szegény os-
toba férgek, az ember helyett dus kalászbán,
bujá virágban, hatalmas erdőkben csak
egyre visszatér az elpusztított élet.

Az ember esze, mely riatuan fordul
el ama borzalmakból, amikből a hadi di-
csőségük összerakódik, az ember szíve,
amelyen a világ minden fájdalma végig
vonaglik, mikor a haditudósításokat olvassa
a hullahalmokról, egy pillanatra megnyug-
szik a tavasz tanításán az élet halhatatlan-
ságáról. Lesznek új kertek, új erdők, új
buzamezők s el fog jönni az új nemzedék,
mely a borzalom és oktalanság mai világa
helyett újat épít.

Abban az esztendőben, melynek mag-
jából a mostani vetés kihajtott a háború
ekéje széles e világon mély sirbarázdákat
szántott és e barázdákat ember-garmadák-
kal hintette tele.

Mindgyik kedves volt valakinek, a
remények és örömek drága kelyhe, mind-
egyikért szív vonaglik és szempár önti sós
patakjait valahol. Mint az elvetett magok
és szemek, hevernek e hajdani emberek a
történelem-vágtá nagy barázdákban. Lehet-e,

hogy e véres és tépett embermag-milliók-
ból a legcsudálatosabb embertermés és tör-
ténelemtermés ne nőjön ki? Minden nem-
zet harci költői a maguk hőseinek halha-
tatlanság nem is fog elmaradni az áldozat-
ok millióitól, akik elrohadnak a halál-
mezők barázdáiban. De ezzel a halhatatlan-
sággal és ezzel az aratással nem lehet ki-
békülni, a világ jömegsírjaiból egészen
más életnek kell kizsendülnie. Új életnek,
új társadalomnak, az emberi dolgok egészen
új és mássá vált rendjének, a világ nagy
békéjének és boldogságának, hogy csak
egy kicsit is arányban legyen a háború
eredménye azzal a mérhetetlen szenvedés-
sel és boldogtalansággal, melyet — eddig
minden ellenérték nélkül — szerzett az
emberiségnek.

Hogy mikor lesz gyümölcsötője en-
nek az új világnak, ki tudja azt? Ha nincs
utban a béke tavasza, hiába hívja kétségbe-
esett sikollyal a német birodalmi gyűlés
hátor szocialistája. S ha utban van, mint
természeti kényszerűség, állhatják-e utját
a világ minden császárai és hadvezérei?

Sok a cár jobbágya.

Megelőnkül az orosz front. „Van még job-
bágya a cárnak”, — mondják az orosz diplomaták.
„Lesz mit öpölni megint egy esomé napon meg-
éjszakán”, mondják az alvilág hajósi. „Helyet csinál-
ni a foglytáborokban” hangzik föl Németor-
szágban és a monarchia különböző pontjain. „Csak-
hogy ők is véreznek”, — mondják a szerető szövetsé-
gesek Verdunnél meg az Isonzó tulsó oldalán.
„Megint a tavalyi mesteresség” — mondják az angol
haditudósítók. — „Közölnet kóholni a vereség-
ből.” — „Uj offenzíva?” — mondják az orosz politiku-
sok. „Megint elcsapnak néhány generálust.”

Körülbelül ennyibebe foglalható össze a várható
hatása annak a megelőnkült harci tevékenységnek,
amely az egész vonalon megindult Szertelen ember-
parálás, kétségheesett erőfeszítés, új meg új kísér-
let. — a lehetetlenért. Legalább nem képzeltető a
stratégiának olyan esodája a lömeg-vitézség olyan
loka, amely néhány hét, vagy pár hónap alatt a
központi hatalmak eddig szerzett előnyeit, fensőbb-
ségeit értéktelenné tudná tenni, hódított állásaikból
szokat kivethető.

A cár azt mondja, hogy addig nem köt bé-
ke amíg az ellenség orosz terülelen van. (A béke
budapesti és bécsi bévonulás tehát végkép kiesett
programból.) Ha ezt nem tudja meggyőzősíteni a
akkor csak módos öklödők, a további harc. És le-
a cárnak olyan generálisa, aki azzal a vakmerő
zugsággal álltana, hogy az Oroszország nyugati fo-
végighúzódó frontot egyszeriben föl lehet göngyöl-
Si-mil-gesekre bálni már alvák akarnak vele. Te a
francia szorultságban levő és kimorogni kezdő c-
patokat akarják tehermentesíteni? Ebben lehet
lami, de ehhez mindenesetre elkésti már. Te
Anglia kívánja. — és ez esetben a cárnak való-
pines joga a maga úpójta, aliatratóiának vétét kimá-
Az angol akarja, az angol fizet. Az orosz soha
marad, adós a kamattal a hitellelőnek.

Vagy pedig annyit jelöl az a mindenütt
lobbanó heves orosz, harci tevékenység, hogy a
egyszer utójára megpróbálnak mindent, föl-
erre a próbára a sereg minden erőjei, minden i-
nieiját: kerül anibe kerül, tart ameddig kibír-
há azután az e változtajta meg a harctéri helyze
akkor nincs egyéb hatra, mint belebaragni a b-
tárgyalások anyar, de mégis új életet adó kegyeri
Szövetségesi és önmaga előtt az orosz akkor i-
rtheti vád, megtehető a lehető, megpróbálta a le-
tellet; — ezután folytatja Anglia a véres An

Ez az utóbbi föltetés leginkább hasonlít
orosz közhangulathoz, amennyire ideérkező újak-
rek nyomán arról fogalmat lehet alkotni. Ebből
negatív eredményhez el is fog jutni az orosz of-
ziva, csak azt nem tudni, mennyi idő múlva, h-
halott, mennyi fogoly árán és a bizonytalan, h
há orosz generálust fognak annak bevételeket
kegyelemben elcsapni.

Hős diák.

A mult számunkban már hírt adtunk a
hogy Fülöp Józsefot, nagykanizsai gimnazista-
esekledete miatt századparancsnokának, dr. Hógy-
Györgynek felterjesztésére sorozatival hadapróddá
tették elő, sőt kitüntetésre is számot tartanak.
I kaptak meg Biffi ezredes dicsőítő sorait — ami
egész terjedelmében közlünk — amelyben F.
József és két társa hősi tettének követésére buz-
az olaszok ellen küzdő ezredket.

Állásport, 1916. március 16-
F 10-én őjjel a 4. század egy igen sik-
járógyakorlatot hajtott végre a mely abban áll
hogy Soós Gyula hadapród, Fülöp József és El-
Bela hadapródlőjelt 30. önként jelentkező embe-

továbbá Lipina Lajos sapeur őrszetével az ellenséges főállás akadályóvét a katonai lőtérről szemben, alapos eszménytelenség és az összes résztvevőkkel való megbecsülés után megköszöntették és abban dinamit lövedékekkel nagy részt űfőtek. Midőn ezen vállalkozás meggyívánulása felett örömmel adott kifejezést, egyszerűságra és ezen vállalatban résztvevő összes személyeknek dícsérő elismerésemet fejezem ki.

Meghagynom a 4. század parancsnokának, hogy kitüntetési javaslatokat nekem minél előbb terjesszen elő. —

Ilyen gondosan végrehajtott vállalatot, ha arra alkalom kínálkozik, az összes századoknak ajánlom.

A végrehajtandó vállalatról az összes szomszédok értesítendőek.

Biffi ezredes s. k.

A Hadsegélyző estélye.

Szombaton a Hadsegélyző megint estét rendezett. A cél ugyanaz volt, mint a minapi hangversenyénél — katonáink husvétit szeretet adományra. S közönségünk megöregtette a cél nemességét s ismét öszesjött szép számban, megtöltötte a Polgári Egylet nagy termét. Több sem kellett Farkas Vilmának, a Hadsegélyző vezetójének Arca őrmérré derült, hogy társadalmunk bőkezűségéből most már biztosan megtekinthet a hatász husvétit doboz mindenféle jóval, amit csak kíván a harcos katoná. Tehát siker, még pedig szép sikerrel adhatunk számot a szombat estét illetőleg. Az anyagi siker legalább is szembetűnő. Ez pedig az erkölcsi sikernek is velejárója. Mindkettőről lílyformán csak fokozottan írhatunk. Igaz, még sokan hiányoztak a szombat estéről, akiket ott szerettünk volna látni s kiknek jelenléte, személye az est lényének emeléséhez nagyon hozzájárult volna. No, de ezen most már nem szabad töprengőnünk, hogy miért, miért nem voltak ott. Talán a toleltott kérdés tartotta őket távol. Mert hiszen bármennyire is egyszerűen a divat még most is nagy zarnok fölöttünk. Hiába szerkeszkedünk, hiába írunk ellenő — uralmát még mindig nem sikerült megdöntőnünk. Sőt! Ha kerül az utcai toleltetésben való megjelenést — biztosra vehetjük, hogy a selem súlyosága fölül minden piszamisimót a könnyen bihetjük, hogy már béke, jótét urálja ismét a földet. De ezen már aligha tudunk segíteni. Megmarad továbbra is témának, amelyet pánaszosan hiába variálunk — mindig örök teher marad. Bédobjuk most a feledés fátyolát. Ugyis eleget láj sokanuk a kérdés, mi tovább nem bolygatjuk Odafordulunk az est műnőra felé! A kritika igazsága elé ugyan a műsört illetőleg falat emel a cél nemessége s így arról csak a dícsérő hangján szólhatunk. Szép volt, hatásos, változatos, izlése s talán művészi is — azá tette a törekvés. A színpad egy kis tündértanya lett, a bunnak a no mos élvizetek forrása burgott — ének, zene, előkép, műkedvelői előadás, egyszerűval mindaz, ami az eseményektől elfáult lelkekre derűt, örömet, bufelejtest hozott s illuzióba vitt át beannunk, hogy a mai élethez is vannak még tiszta örömei Gyönyörűl talve tapadt tekintetünk a pódiumra.

Az első szám egy hegedű játék volt, hogy most a másodot vegyük elő. Dr. Reviczky Szévé

egy zongora kíséréte mellett játszott Piller Ernő Őnkétes. Hegedűjátéka nagy telenség talált s ala posta a további sikerhez a hangulatot. Utána Halász Pál űnk orvosnővendék énekelt háborús dalokat színtőn sikerrel. Erre az Egylet leány c. egy felvonásos vígjáték következett. A darab a komikum bőségével nagy telésre talált. A fonák helyzetek sora az egyetlen leány meséjéből, míg az ötre emelkedők — szakkadalan jövedett váltott ki a hallgatóságból. S a szereplők játékuk kiválósgával telítették a darab komikumát. Élték, mozogtak, a darab meséje valósgát varázsolta a színpadra, amely az eseményektől kizikkadt lelkekre áditőleg hatott. Horváth János, az álruok és számító apa, Végb János a jól alakító Beldisár stolga, Kersák János, a hozományt folyton számító földbirtokos vő, a darabos és pattogó Bata-tianuskyt adó Hübsch Ernő, Kovács László az elegans és öntudatos Henrik, a jól beszélő Horváth József — mindannyian derekasan állották meg helyüket. S partnereik — a szereplők hölgyek — nemcsak versenytársuk, a biztos siker megtejesítői Saaghy Lily, a természeti bajkalk megáldott Paula, édes közvetlen. Mair Gréti megazokott biztonsággal játszik beszédes derűs: G Schwarz Ilouka pedig előbbi sikerét újakkal szerette meg szombati szereplésében. Mágics Elouka előkelő, biztos, tudatos játékát pedig az utol-sónak édes nippesnek becsapott Pongor Klári fokozta hatásában. S ezzel teljes a komikum. S mikor a zavar tetőpontra jut, érezzük az epilógus közelségét. Általános teltség forgatogás tapsa között tut öszse a függöny. Itt meg kell emlékeznünk arról is, hogy Szabó István ugyancsak derekas munkát végzett a szereplők arcán. Amint látjuk, az általános drámagyűből kimaradt a puder s a festék. Alig tudunk egyik másik szereplőre ráismerni a puder boríték alatt. István mester nem spórolt velük — Zokogva sir az ősi szél . . . országzerre ismert mūdalt Poloz Iboylka s Körmeny Zsigmond adták elő. Poetikus keretben jól hatott a két szép hang, amelynek volt zsiene, zamata, tartalma, ereje. Az utolsó szám Bakák a Grániceon. határos hatáteri jelenet volt. A látványosságuk Grém-mű Mihály, Hajos Elmér és főként Körmeny Zsigmond éneke adott életet. Édes est emlékével oazlott szét ezután a közönség.

dr. I. J.

HIREK.

Kérelem a közönséghez.

A nagykanizsai kath. főgimnázium tisztelettel kér meg mindenkit, szíveskedjenek mindazon egyéniekről, kik a most diuló világháboruban bármínő katonai szolgálatot teljesítenek vagy teljesítettek és főgimnáziumunknak bármédig is bármely ében is voltak tanulói, az alább közölt adatokat szóval vagy írásban az igazgatósággal közölni.

Az adatok, melyekre szükség van a következők: Név, polgári állás vagy foglalkozás, életév, katonai szolgálati beosztás (rang, lényleges, tartalekos, póttartalekos vagy népfelkelő, fegyvernem), a harctér

megnevezése, ahol küzdött (olasz, orosz, szerb), kitüntetések, fogoly, eltűnt, elesett vagy betegség folytán meghalt.

E szomorú évben . . .

Virágot fakasztó tavasz Istenője,
Békét, vagy vértengert hozol-e a földre?
Elsimul jöttődre a dúló harc zaja,
Vagy még jobban bömböl majd az ágyuk
[szava?]

Tavasz! A természet pajkos, szép gyermeke,
Enyhülést hozol-e a beteg szívekre! . . .
De sok gyermek árva, de sok asszony özvegy,
Mind jobb jövőt várnak, reményi kérnek lőled.

Te, kinek melege a zordon tél helyett,
A fagyos mezőkre zöld pázsitot terem! . . .
Bűbájos sugárid löp be a szívedbe,
Ott van a napfénynek most legnagyobb helye.

Pusztuló házakban ne sirjanak árvák,
Sebesült férjüket asszonyok ne várják . . .
Virágot fakasztó tavasz Istenője,
E szomorú évben így szállj le a földre.

Bartók Antal.

— Az izraelita jót. nőegylet közgyűlése. A nagykanizsai izr. jótékony nőegylet . . . hó 2-án Vidor Samuné urasszony a nőegylet örökös elnöke vezetésé s a tagok érdeklődésé mellől évi rendes közgyűlést tartott. A jegyzőkönyv hitbeszédére Kardos Józsefné és Pollák Ernőné urnők kérésre tel. Az évi jelentést Révész Lajos titkár terjesztette elő. A jelentés szerint a nőegylet a hadikölcsönből 30.000 koronát jegyzett és szükség bevételei dncára, több mint hatász koronát fordított emberbaráti és hadisegély célokra, azonkívül bérházának legnagyobb részét átengedte iskolai célokra. A jelentést a jelenlevők lelkes éljenzése kísérte. A zárszámadások előterjesztése s jóváhagyása után a választás megejesére, dr. Rothschild Jakabné urnő elnök-lésével Fischer Ferencné Gombos Iréné, Hoffmann Mórné és Ström Károlyné tagokból álló bizottság közelet. Választandó volt tíz választmányi tag három évre s pedig 1 évre. Ledatolt 127 szavazat. Megválasztottak 3 évre: Kaster Mikásné, Klein Illésné, esapji Sommer Ignácné dr. Blau Samuné, Bapoch Gyuláné, Weisz Tivadarné (uj), Révész Lajosné, Grünhut Henrikné, Ström Tivadarné (uj) és Forbát Arturné (uj). 1 évre: Pongor Henrikné (uj) — A s szavaztató bizottság kijelölése után elnök az űlást beárta.

— Minden nap feljebb megy a talpalás ára. Nemcsak ott fogunk tartani, hogy cipőt csak a kiváltságosan gazdag emberek viselhetnek majd. A nap nem emelkedik olyan rohamosan és olyan biztonságos feltételek iránnyal, mint a bőr és a talpalási költség. Cipésziparos polgártársaink főt adnak az összes drágítottak és nem orr-, fej-, test-, hanem háromnegyed pályahosszal verik a versenyben a ver-

senyőket. Nem lehet őket követni. Csapongók. fantáziát felülmúlók és a fény és a hanz gyorsaságával röplének egyre feljebb, egyre magasabba, úgy hogy ma már szédületes magasságokban trónolnak. És nincs megállás, nincs pont, ahol megnyugodhatna a kizsárolt, agyonuzsorított, velőkéig szipolyozott fogyasztó közönség. Egykoron szerény, holmi két és három koronát kőzt moszó cipészekül ma a talpalásért 15—16 koronát kérnek és kapnak, a cipőkereskedők pedig felszáz koronáról beszélnek és alább nem adják a cipőt, amely rongy, komisz és primitív, ha az illető megteszi bele, még akkor sem. Csak az ezer holdás magnások, csak feudális urak, oligarchák, mégős kapitalisták, isten és a helyzet kegyelméből meggazdagodott emberek hordhatnak cipőt, mi nyomorult és füstös prólik mi dolgozó munkások Kneip-kurát fogunk tartani és meziláb járunk majd.

A legfőbb ideje volna, hogy ezen a téren is közbéleljen a kormány és megrendszabályozza az usztorásokat. Ha a közéletet meg lehetett rendezni rekvirálással és maximálással, talán a cipődrágaság és készítés terén is elérhetünk valamit egy okos intézkedéssel, ami valószínű soká nem fog kétni.

— **Gazdasági munkára kirendelt katonák élelmezése.** Azok a földbirtokosok, akik gazdasági munkára katonai munkásoktagok kivételét kérték, tartoznak ezeknek élelmezéséről, ugyancsak a kísérő altisztek ellátásáról is gondoskodni, a minék fejében azonban a munkásoktag vezetősége köteles nyugta ellenében az illető gazdának a szabályszerű katonai élelmezési pénzt kifizetni. A mi a munkásoktagok díjazását illeti, annak minden egyes tagja sőt a felügyelő altiszteje is minden munkanapért a gazdától a szokásos helyi napszámot kapja. Kivételt képeznek az erdőgazdaságban foglalkoztatott katonák, a hol részükre nem napszám, hanem szék mánybér jár. A katonák élelmezésére és elszállásolására vonatkozó rendelkezések az erdőüzemeknél is érvényben vannak.

— **Az új gyógyszerárszabás.** A hivatalos lap legújabb számaiban közli a belügyminiszter rendelkezését, mely az országos közegészségi tanács javaslata alapján új árszabást állapít meg mindazokra a gyógyszerekre, kötszerekre és edényekre, melyek a rendelkezés mellékelt gyógyszerárszabványi függelékben felsorolhatók és elrendeli, hogy a gyógyszerészek ezeknek árát április hó 1-től kezdve a szerint számítsák. Az árszabvány végén fel vannak tüntetve az 1898 évi 99.000 B. M. számú körrendelettel kiadott „Szabályzat” II. mellékletben felsorolt vénymintáknak az ármódosítások folytán megváltozott új árai is. Mínt hogy a gyógyszereknek gyakori árváltozása a jelölési rendkívüli viszonyoknak következménye, a minisztérium a most kiadott árszabvány-függelékben megállapított árakat is csak ideiglenes jellegűnek tekinti és időről időre a kereskedelmi árszabvány beállításokhoz megfelelően az áraknak újból való megállapítása iránt intézkedni fog.

— **Nem akarnak leszegődni.** A vármegye egész területén általánosan azt tapasztalják, hogy azok a munkások, akik más években aratási és esőplési munkákra le szoktak szerződni, a folyó évben e leszerződéstől ez ideig tartózkodnak. — Ebből a jelenségből kifolyólag alapsán az összes községi és

kör-gyűzőkhöz rendeletet bocsát ki, melyben felhívja őket, hogy a mezőgazdasági munkásokat figyelemzésekkel a körülményre, hogy aratási és esőplési munkákra legkésőbb ápr. 15-ig szerződjenek le. Ha a felhívásnak eleget nem tesznek, hadimunkára küldik őket a lehető legelőző alkalommal.

— **A rokkantak illetménye.** A német hadügyi kormány rendeletet bocsátott ki és szigorúan tiltja, hogy a katonai hatóságok a rokkantak ellátási illetményei felől a munkaadóknak felvilágosítást adjanak. A rokkantak munkadíjainak megállapításánál ugyanis kizárólag a végzett munka lehet irányadó, az államtól kapott rokkantjuttaték nagysága nem befollyásoltatja a munkaképesség elbírálását.

— **Hőseink öröme.** A Nap a harctereken és idehaza, a háborus munka oltóházában, katonáknak és polgárnak egyként hű bajtársa, szerető barátja, támogatója: A világháború egymásra torlódo eseményeiről áttekinthető, világos képet ad és legelőzőnek közli a harctéri hivatalos jelentéseket, Friss, irlykes, gyors hírszolgálat a harcterekről és a világ sorát eldőlő események diplomáciai kohójából röpi a diadalok szárnyas híreit, a háború minden mozzanatát a tábornok mellé és a polgári munka mőhelyeibe. Sőtvaran várt, örömmel látott vendég A Nap hőseink lövészárkaiban és mindenütt. A Nap előtettési ára bármely tábori postára negyedvenkint 4 korona 50 fillér.

— **A hős diákok érettségije.** A jövőnd Magyarországnak legfeltehetőbb kineve kétségkívül az a sok ezer diák, aki az iskolapadokból került a lövészárkba s esodálatra méltó hősiességgel tesz tanúságot érettségéről. — A mult esztendőben a kultuszminiszter el is rendelt, hogy a harcterre vonuló nyolcadik osztály középiskolai tanulók háborus érettségi bizonyítványa soronkívül kiadandó. Ezt a rendeletet a kultuszminiszter az idén feljegyeztette s a harctéren levő tanulókat rendszeres érettségi vizsgálatra utasította. Most azután az a helyzet állott elő, hogy sok száz a harctéren hősiességével kiváló diákok hadapróda neveztek ki, de rangjukat elvesztik, ha kinevezésük után három hónappal meg nem szerzik a a nyolcadik osztályról, illetve az érettségi vizsgálatról szóló bizonyítványukat. Viszont a rendszeres érettségi

vizsgálatokra szabadságot nem kaphatnak. E megoldatlan és sok hős flunkat jövőjében mélyen érintő helyzet arra jadtotta a harctéren kúzdó diákoknak katonai parancsnokait, hogy a kultuszminiszterhez forduljanak a harctéren levő diákok érettségi vizsgájának rendezése érdekében. Meghatók azot az íráások, amelyekkel az ezred és zászlóaljparancsnokok a harctéren hőskökte lett diákok érettségije érdekében a kultuszminisztert méltányos rendelkezésre kéri. — Bizonyos hogy az intézkedés nem fog kélni.

— **A burgonyabeszérszés nehézségei.** Általános a panas, hogy a hatóságok és ipari vállalatok a közéletmezésre szükséges burgonyát a maximális áron bevásárolni nem tudja. Erre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium átként intézkedett, hogy a szállítási igazolványok kiadását mindaddig beszünteti, amíg a szükséges előkora igényelt burgonya beszerzése nem lesz s azután is a burgonya kivitelére vonatkozó szállítási igazolványoknak kiadását csak oly esetben fogja engedélyezni, ha minden kététget kizárólag meggyőződött arról, hogy a burgonya a maximális árnál nem vásároltatt magassabb áron. Idevonatközölgem nem fognak megőgedni egyszerű stámia vagy kötlevel bemutatásával hanem minden körülményt megfognak vizsgálni.

— **A tej drágulása.** Derős tavaszi egből villámcsapásként sújtott le a tejesek újabb stajgerolása, kimondván, hogy elcsajától kezdve a tej literje 40 fillér. S miért? Mert most már nem kell ezért indokolatlannak tartjuk ez újabb drágítást, mely különösen a szegény osztályt sújtja leginkább.

— **Egy péküzlet, hol szabadon zsarolnak.** Egyik helybeji péküzletben helyes kis tis. deksék neknek látnak napvilágot, napról-napra, melyeknek kedélyes elárúsítója egy bájos mosoly kíséretében 30 fillért vasal, ha a vevőtől, szóval egy kilogrammért 2 koronásként. Nem is rossz üzlet. Hamar meg lehet mellette gazdagodni, ha a hatóság megengedi. De majd megszujuk neki, hogy e zsarolásnak elejét veyes s a kenyér illő áron kerüljön forgalomba.

Igeu. Bájos elárúsítója a helyes metesteti kis 10 deksék kenyerecskének.

Hirdetmény.

Alulírott pénzüntézetek betétkamatlábát kölcsönös megállapodással

f. évi május hó 1-től kezdve

4⁰ -ra szállították le,

erről nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítik.

A betéti kamatadót ezután is maguk az intézetek viselik.

Nagykanizsa, 1916. március 28.

Délzalai takarékpénztár r. t.
Néptakarékpénztár r. t.
Nagykanizsán.

Nagykanizsai takarékpénztár r. t.
Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t.

BERLIN

HAJMOZGÓ SZÍNHÁZBAN

Mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor szaknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes történet. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— *Uj Idők*. A világháború leghíbb krónikása, irásban és képen az *Uj Idők*. A mi érdekesebb esemény a négy világháború harcairól történik, azt mind élénk tárja festői szépségű képekben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő illusztrációkkal Herceg Ferenc kezébe jutott, az *Uj Idők*, melynek minden száma aktuális közleményekben, esztétikusabb és regényekben is gazdag a szépirodalom ápolója. — Képfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „*Vasárnapi Ujság*” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „*Vasárnapi Ujság*” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „*Világ*” krónika-ral együtt hat korona. Megrendelhető a „*Vasárnapi Ujság*” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „*Képes Néplap*”, a legolcsóbb *Ujság* a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „*Élet*” szépirodalmi és művészeti hírlapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megelőző ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 16/c. — Előfizetési ára félévre 10 kor. Mutatványszámot közzéssel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szemlézések az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhárról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan önját egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövidítő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izéles kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 koron, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 10 fillér.
Egyes száma ára 13 fillér.

Kérelem a közönséghez

A nagykanizsai kath. főgimnázium tisztelettel kér meg mindenkit, sziveskedjenek mindazon egyénekről, kik a most dúló világháboruban bármint katonai szolgálattal teljesítenek vagy teljesítettek és főgimnáziumunknak bármennyig és bármely évben is voltak tanulói, az alább közölt adatokat szóval vagy írásban az igazgatóssággal közölni.

Az adatok, melyekre szükség van a következők: Név, polgári állás vagy foglalkozás, életév, katonai szolgálati beosztás (rang, lényegesen, tartalékos, póttartalékos vagy népfelkelő, fegyvernem), a harctér megnevezése, ahol küzdött (olasz, orosz, szerb), kiutaltatások, fogoly, ellent, elesett vagy betegség folytán meghalt.

(E sorok szives átvételére kéri az összes vidéki lapokat a főgimnázium igazgatója nevében a szerkesztőség.)

Nem így álmodták a Capitolium alatt.

Edes italát a könnyű diadalnak, zsbibasztó mámorát a kockázat nélküli győzelemnek hitték a serlegben, amit uszítók tartottak ajkaikhoz, amikor esküszegésbe

akarták vezetni az olasz népet. Az ital pompásan habzott, mézédésnek látszott, amikor először érintették ajkaikhoz. Azóta sok minden történt, amit nem így gondoltak Salandráék, amit nem így álmodtak meg a Capitolium alatt. Az ital, amit győzelmi remények és ígéretek hamis virágaiból csepegtettek, keserűvé változott a csalódásoktól, pirosra festette azt a hasztalan elpazarolt vér.

A serleg ezüstje megfeketedett a gyásztól, itala keserű lett a csalódásoktól, ihatatlan a körülményektől. — Azóta, hogy Strassoldonál az első olasz lovas mutatkozott, addig, hogy tíz hónapos küzdelemben a győzelem harmai helyett százával és ezrével emelkednek a hasztalan vívott határknál a sírlombok, sokszor megtelt a pohár, sokszor kicsordult a bora, tengernyi könny hullott belé, azóta, hogy egyszer könnyelműen megízlelték a végzetükbe rohanók...

Az olasz parlamentben nem akarnak megmámorosodni az italtól, melyet most a hitszegés zászlóját kibontó kormány új hazugságok, friss frázisok csöppjeivel akar megédesíteni. Az olasz nép borzalmas ál-

dozatok hekatombái felett az igazság lánghelyáját akarja meggyújtani, hogy a lángoknál tisztán lásson mindent, amit most még a kormány hazugságai el tudnak takarni. Szenvedélyes szó emelkedik az olasz kamarában, követeli a kormánytól, hogy miért kell vesztében rohanni a békében élt népek?

Miről számoljanak be a vezetők a követelőknek? Mit mondjanak akkor, ha győzelmeiket követelnek azok, akik fiaikat és testvéreiket adták oda a hamis jelszavak cifra köntösébe burkolt álmokért? Mi lett az álmokkal? Milyen ébredés vár azokra, akiket az olasz föld legforróbb északjában a háborus akarat mérgével itattak meg Róma piacán? Mit tesz majd az a nép, véres veszteségeinek fájalmájában, a melyel mindenfelé feláldoztatták, amelynek békejét lelkiismeretlenül feldúlták és a sok szenvedésért nem kap eredményt?

Régen csend van már Róma piacán. A gyász és szomorúság halotti csendje ez. A nagy némaságból azonban kizeng már néhány bátor szó: „miért vezetetek a pokolba?”

A születésnap.

(Egy kilenc éves fiú naplójából.)

Ma születésnapom volt: a kilencedik. Nem emlékezem ugyan, hogy tavalyi, vagy azelőtti születésnapom milyen volt, de ha a következők is ilyenek lesznek, akkor jobb volna, ha egyáltalán nem is lenne születésnapom, csak úgy születés nélkül hozott volna a golya néni.

Egy ágyban alszom a Miklóssal, a ki öcsém és hat éves. Én azt álmodtam, hogy körbe rőtát játszottunk a Sükora Feri, Mojzsa Pista, a Láng Bandi még sokan a verőháziéram. Voltunk volt Viola Józsi is, a kinek csak mamája van, mert apja nem is volt soha. Egyszerre csak a cigány traktus felől egy dühös bika vágatott felénk, hogy feldöfjön a szarvára. A fiúk szétszaladtak, csak én maradtam ott, mert nem bírtam szaladni. Valami vissza tartotta a lábaimat, akár hogyan erőlködtem. A bika már felém döfött és azt hittem, hogy elveszek, mint a volt kocsisunk, Péter. Ekkor a kezemmel nagyon kapá-

lództam, mint a madár a szárnyával és felrepültem a levegőbe úgy, hogy még a bika sem ért fel. Azután lejjebb ereszkedtem, hogy a bikát bosszantsam, de mikor elérte volna már, a kezemmel egyet löktem magamon és mindig feljebb repültem. Elővettem a piros zsebkendőmet is és a bika felé intogtettem, mert tudtam, hogy azért nagyon mérges. A bika ugrált és lömbölt mérgeiben, de nem bírt elérni a szarvával.

Ekkor felébredtem. A Miklós nagyon sirt és az orrából úgy futott a vér, mint a patak. Azt mondta a mamának, hogy én orra tötöttem. Én hiába mentegtetődtem, hogy aludtam, a bika zavart és nekem repülöm kellett, mert a bika feldöfött volna, ha repülés közben csak véletlenül ütöttem meg Miklóst, a mama nem hitte, azt mondta, hogy bizonyosan ingerkedtem a bikával. — a mi igaz is volt — tehát bűnös vagyok. Kikapott az ágyból és megvert. Ekkor mindkettőnk sirtunk Miklós is, meg én is.

Én, hogy hiába kaptam verést, nem hagytam abba a sírást, hogy a mamának meg kelljen sajnálnia. De a mama azt mondta, hogy tudja, hogy nem

fáj semmim, csak világba ordítok, azért reggelire nem ad kávét, csak kiflit és elmehek az iskolába. Nem adta meg a születésnapomra ígért koronát se. Igaz, hogy nem is mertem kérni.

Utközben megfogadtam, hogy mivel otthon verést kaptam és születésnapom is van, nem felelek a tanító urnak. Nem is feleltem, azt mondtam, hogy születésnapom van és nem tanultam meg a leckémet. Pedig tudtam a tanító ur mérges volt, de a többi fiú előtt nem mert bántani, mert én urí gyerek vagyok. Azt mondta, hogy majd a priváton ieveri rajtam a nóvnapot. Ekkor azt is megfogadtam, hogy délután nem megyek el privátára.

Iskola után hazamentem. Nálunk volt a nagyapa, meg a Sándor bácsi is, a ki nekem nagybácsim. A nagybácsi barackot nyomott a fejemer és egy fényes koronát a markomba.

Sándor bácsi nem adott semmit, mert a nyáron melette a vetését a rozsdát és mindig azon panaszkodik. No hát egye meg őt is a rozsdát, ha semmit sem adott. A mamától egy új ruhát apától pedig egy pár kocsyalját kaptam. A ruhát előbb után fel is vehettem. Ebéd alatt nem adták rám, mert a

A tavaszi munka.

Lassankint megkezdődik az a nagy tavaszi munka, amely most inkább, mint valaha, az egész nemzet sorsának, amelynek sorsa mindnyájunk sorsával közös. A vetési munkálatokra nemcsak a gazdák figyelése, de gondja terjed ki: a hadvezetőség époly féltő gondoskodással érdeklődik iránta, mint a közönség minden tagja, amely a kenyér igazi jelentőségét a háború alatt tanulta megbecsülni. A vetés és aratás a kedves sikere előzőleg abból a szempontból volt fontos, hogy valamivel magasabb vagy alacsonyabb lett a gabona ára, a gazdáknak jó esztendő volt, több pénz forgott az országban és kevésbé voltunk szorulva idegen segítségre. Most másról van szó, arról, hogy gondoskodnunk kell fiainkról, akik a mindennapi kenyérért mindennap az életüket kinyálják fel és gondoskodnunk kell azokról, akik jithon érik meg a sok száz kilométerre folyó nagy csaták viharát. A beküldött magasabb vagy alacsonyabb árak mellett a kártyák külön gondja és szerencséje volt, hogy miként tudta a maga életrendjét beosztani és ha az ország termeléséből kevesebb jutott egyre-egyre, ez ellen sem hatósági, sem más uton nem volt orvosg.

Ma már — és a háborúnak ez már egyik következtetése diadala — mindennapi kenyér közös hazsón és közös teher. Az ország rendes ellátása a legbiztosabb fegyver ellenségeinkkel szemben s ahogy távaly nem sikerült az orosz gőzhengernek lezökkennie a Kárpátok inenső aljára most is, amikor messze félköztünk be Oroszország testébe, a megfolyt sikereket kiegészíti a magyar föld óriási ellenálló képessége.

manit azt mondta, hogy fél, hogy összemészárolom. Édes apám a máma megdicsért, hogy jó tin vagyok és jól tanulok. A tanító bácsi ekkor még nem árult be a Júdás. A Sándor bácsi azt mondta, hogy olyan ember legyek, mint az apám, vagy még különb és egy nagy pohár bort egyszerre kibajtott.

Apam is felállt az asztalnál és sokáig beszélt rólam. Elmondta, hogy milyen nagy akasztóóra való vagyok, hogy már azon a napon, mikor születtem a Hochmayer bácsinál kontót csináltak. Pedig én nem is tudom mi az a kontó és hogy miből csinálják. Nem is voltam soha a Hochmayer bácsinál csak egyszer játszottunk zsványokat a nagyszórház udvarán, amikor a Furulyás Miska, leest a kőfalról és a lába kifemadott. Ekkor Miska nagyon sikított, a Hochmayer bácsi ki szaladt és megfenyeget, hogy hátra köti z sarkunkat, de mi elbujtunk a Mojzések istállójának a padlón.

A nagypapa nem tudta, hogy hogyan csináltak a kontót és megkérdezte apámtól. Édes apámtól. Édes apám elmondta, hogy mikor én születtem, a Hochmayer bácsinál négy bácsi, a kik hozzánk is járnak, a kiknek nagy bajuszkuk van és ettől már kópásnak is szok sárt itatni és szafos tojást ette az én egészömre, de az árát nem fizették ki, hanem a számlát a Hochmayer bácsival elküldték apámnak, hogy értem fizesse ki.

Én a szafos tojást szeretem, de a sort nem, mert az keserű.

A nagypapa nevette apám beszédét, pedig apám a kontót nem említette és így én nem tudhattam

Európa éléskamrája, voltak akkor is, amikor bőkezűen szórtuk a magunk kincseit, ma elsősorban Magyarország szükségleté kell ellátunk és szövet-ségeinkkel kell megosztani és kicserélni, ami fölösleg mutatkozik. Ezt a feladatot vállaljuk már második éve és a fegyverek harca bármennyire is igénybe veszi erőfeszítéinket, terveinket és figyelmünket, mégis az egész ország gondolata és bizalma száll az ország törzse felé, amelyet a Kárpátok megvédének, nemcsak az ellenség, hanem az elemi veszedelmek szabad garázdálkodása ellen is. A nagy tavaszi munka, amelyhez hozzáfogunk, mindnyájunkért való és meg fogja békíteni azt a reménykedést, amellyel ellenségeink várják a mi erőink megrendülését.

A háború utánról tanácskoznak.

Mikor Párisban az antant vezetői tanácskoznak azon, hogy mit is tegyenek tovább a háborúban, ugyancsak ott van még egy másik tanácskozás is, szintén antantban, de az egészen más dolgokról beszél. Az gazdasági tanácskozás arról, hogy mi legyen majd az ő követendő eljárásuk a béke után velünk szemben. Nem is annyira velünk, miut Németországgal szemben:

Szóval már tanácskoznak arról, hogy mi legyen a béke után. Ugyan ez a tanácskozás is csak olyan fellegröz és nagyképp, mint a másik párisi, de azért csak tanácskozás. Van a tárgyszózatán minden, többek közt a hadisarcok is. A természetesen úgy van gondolva, hogy majd a németek fizetik nekik. Szóval, eléggé autantszerű eljárás. Aztán ott van a

meg, hogy mi az és hogy csinálják. De elhatároztam magamban, hogy délután a Viola Józsi megkérdezem, mert azt mindent tud és a multkor eleven egetet is fogott.

Ébred után vettem a könyveimet, mintha privátára mennék, de a koresolyát a nagykabátom alá rejtettem. A könyveket eldugtam a spajzban a befőttes üvegek mögé és a hátulós kapun kiszöktem.

Végig mentem a Kossuth-után, mert ott lakik a Janesi bácsi és a Tóni néni, a kiknek a lánya, a Margitka, a ki nagyon szép lány és szeretem. Elmentem a ház előtt. A koresolyát nagyon ráztam, a nagykabátomat pedig kibomboltam hogy az új ruhámat látni lehessen. De a Margitka nem volt az ablaknál. Egy ideig eszuskáltam előttük és akkor a Margitka kinézett. A Piroška nevi babát mutatta, a mit karácsonyra kapott. Én a koresolyámat lóbáztam és tovább eszuskáltam. Egyszerre csak leestem a halvas jégre és az új ruhám piszkos lett Margitka előtt nagyon elszögyeltem magamát, mert az ablakon kinyevett. El is jöttem onnan.

A szögleten Viola Józsi integetett felém. Koresolyáznál hívott a fizes alá. Magam is oda karantam menni, mert a koresolyázó pályán a tanító bácsi is ott szokott lenni és féltem, hogy meglát.

Mikor felkötöttük a koresolyánkat. — Viola Józsi két cigarettát vett ki a zsebéből. — Megkínált, hogy egyiket szivjam; el. Én nem akartam, mert mindig azt hallottam, hogy a cigarettá keserű. De Józsi kinevetett és nagy füstöt eresztett a szájból. Én is rágyújtottam és felöt elszávtam. Ekkor

programban az is, hogy a békekötés után miként lehetne a német ipar termékeit kiszorítani az antant mostani országaiól.

Már tehát még a hárijáúosos autantsákoskozás sem mer beszélni többé a német ipar tönkretvéséről, amit pedig a háború elején nagyon kiabáltak. Most már csak az ellene való védekezést emlegetik, arra az időre, ha majd béke lesz. Eddig „boche”-ok voltak a németek a vad barbárok velünk együtt, akiket el kel pusztítani, mert ők, az antant a magásra hivatott kulturnépek szövetkezete. Most pedig megrötenve vannak attól, hogy mit fog csinálni majd velük a német ipar a háború után, a béke idején s miként védekezzenek ellene.

Ez a tanácskozás aligha okoz sok fejfájást a németeknek. Mert hiszen az kétségtelen, hogy a háború után a mi gazdasági kötelekünk is megerősödik. S ha a német, a magyar, az osztrák, a török s a bolgár egymásra talál a gazdasági fogyasztás terén is és előlki magától a francia és az angol ipart, akkor itt, ebben a szövetegében is megfelelő elhelyezést nyer minden ipari termék. Egy bajkott Ollaszország ellen tisztán csak a monarchiabeli és németországi turistik részéről: előg lesz arra, hogy a tálánok észre törjenek. Az angol divat s az angol posztó az emberek, a párisi divat s a párisi rendelkezések a nők részéről, a francia selymek és francia borok negligálása a majdani békeidőbeli antantnak több veszteséget jelentene, mint amit ők esetleg a német ipar ellen tehetnek.

S végre a német ipari termék nem azért terjedt el eddig sem az angoloknál meg a franciáknál, mert nagyon szeretnék a németeket, hanem azért

nagyon kezdtem szédülni és a gyomrom is fájt. Bementem a bokrok közé és mikor előjöttem, nem mondtam meg Józsinak, hogy mi történt velem, mert azt nem merem leírni sem.

Azután is szédültem és koresolyázás közben borzasztó dolog történt velem. A bokrok közé a jég beszakadt alattam. Én elstem és mikor Józsi fölemelt, láttam, hogy új nadrágom végig beszakadt és a ruhám csupa víz. Nagyon megijedtem és sírni kezdtem. Józsi bátorított, de én tovább sírtam, mert féltem, hogy otthon nagyon ki fogok kapni. El is mentem haza sírva. A Kossuth-utát elkerültem, mivel nem akartam, hogy meglásson a Margitka sírni.

Mikor haza értem, már a tanító ur nálunk volt árulkodni.

Apám azzal fogadott, hogy hol volt a privátá? Hiába tagadtam mindent. Mikor a nagykabátot levették rólam, egyszerre meglátták, hogy vége az új ruhámnak.

Apám nagyon mérges lett és a pipaszárral igrmalattal elhadrógott. Én a szülőhöz estem.

Ekkor édes anyómat oda jött hozzám, megfogta apám kezében a pipaszárat és nem engedett tovább bántani. Bevit a másik szobába, száraz ruhát adott rám és megel kávét hozott. Mikor a kávét megittam, még mindig nagyon fáztam, azért mamám lefektetett és én elaludtam.

Nincs is olyan jó mamám se nekik, mint nekem. G. M.

mert produktumai jobbak mint az övéik Hiszen az a pecsét az ipar: árukon, hogy „Made in Germany”, vagyis, hogy „Németországban készült”, olyan megbízhatóságot adott az illető cikkeknek, hogy a franciák és az angolok a saját áruikra is ráhamisították. No és tegyük föl, hogy bár jobb a német áru, de mégis, társadalmi mozgalmak, egyebek megakadályozhatják az autaut országaimban a fogyasztásait de már a földgazdasági termékeknél, amik a megelőhetőbb tartoznak, nem lehet ezt keresztölvíni, mert a gyomor étel helyett nem veszi be a szónoklatokat. —

HIREK.

— **Miniszteraink a világháboruban.** A „M. Kir. Felelős Miniszterium” tagjainak történelmi értékű arcképesportrait örökítette meg a „Budai Napló” egy izléses és művészi kivitelű emléklapon. Az arcképesarcképek Ungváry Sándor festőművészünknek hazánk védelmét és a világháborút szimbolizáló alaprajza vaszi körül A képet a „M. Kir. Felelős Miniszterium 1914—16” arcképcsarnokának kiadóhivatala (Eudapest, VIII., Főherceg Sándor ter 3.) hozza forgalomba és minden eladott példány után 20% -ot a „Megváltott Katonák Országos Bizottságához”-hoz juttat a háboruban megváltott hőseink felségélyezésére. A műlapot, melynek ára portómunka kifizérése 0. korona, eddig is számos hivatal, közintézet, gyár, vállalat, egyesület és magánosok rendeltek meg és több mint 600 koronát jövedelmezett a vak katonák javára. Reméljük, hogy lapunk olvasói közül is minél számosabban fogják a képet megrendezni és ezzel hozzájárulni a vak katonák gyámolításához. A kép főmunka keretelt, ávegve 40 koronáért szerethető meg. A kiadóhivatal a képet mindenkihez szívesen megküldi, aki egy levelezőlapon ez iránt hozzafordul.

— **A hazáért! A fiu és édesapja** Mi hályfy Imre, a lévai tanítóképző negy-éves néven déke aki hadiönken esként a 15 honvédelmagazgerezde bevonult, mult év május 25-én az északi harctéren tizenhétéves korában hősi halált halt. Hadapród volt a kis és nagy vitézségi érem tulajdonosa. Édesapja, Mihályfy József népfelkelő hadnagy, a felső-stubnyai iskola igazgatója, aki maga is tizenkilenc hónapi teljesítőtiszviszolgálatot, miközben kétszer megsebesült, egy gázjelentésében többi között azt írja, hogy fia-ért büszkén viseli a gyászt.

— **Május első, kárpáti nap lesz az iskolákban.** Dr. Jankovics Béla kultuszminiszter az iskolák igazgatóihoz intézett rendelkezésben a Kárpátokban lezajlott titáni küzdelmek jelentőségére való hivatkozással elrendelt, hogy május elsőjén délelőtt tíz órákor ünnepélyt tartanak az elemi, ismétlő, és középiskolák tanulóiúsága számára s méltassák a tanulóiúság előtt a haza földje s ezáltal különösen a Kárpátok iránt való szeretetet és háláérzet épülése céljából, a Kárpátokban a világháboruban igazolt hősi jelentőségét. Egyuttal megengedi, hogy a feladott felvidéki falvak javára győztes indítsanak az intézetek vezetői a növendékek körében.

— **Ongyilkosság.** Mindnyájan jól ismerték a életükben emlékülükben van az Uránia moziból a

kis Szakállas leány, ki tegnap este fivére sírjára a temetőben kioltotta életét. Jó nevelésű kedves leány volt, senki sem gondolt arra, hogy ily gyászos véget érjen. Ugylátszik a most megzavarva idegzetét s elindult oda, hova sokan oly nehezen indulnak.

— **A Hadségélyző estélye.** Az április elseji Hadségélyző este — amelynek sikeréről mult számunkban adtuk hírt — 1900 K-nán felül hozott katonáink husvéti szeretet adományára. Örömmel adtuk erről hírt, hogy a szép örökéleti sikert, a szereplők törekvését ilyen tetemes anyagi haszonnal is koronázták.

— **Petrics Magda.** Mindenki ismeri művészetét Petrics Magdának. Színes talentumos játéka diszére válik minden programnak, amelyen neve és művészete szerepel. Csak így meuthető, hogy hirtői rejtélyátlánkból nevé] kimaradt. Pedig Petrics Magda zongora kísérőlének tetemes része volt a szombati est sikerében. Ő kísérte Pelez Ibolyka s Köröndy Zsigmond énekeit. Hogy milyen volt kísérője, művészi, alátétő, talentumos, ondatos, mint mindig így szerepelt, ilyek sikerrel igtatjuk nevé — amely a mullok tévedésből kimaradt sorainkból — ide ez igazságot pótló sorainkba.

— **A tiszt lakások kérdése.** mely oly sok idokolailan feljelentést provokált, végre tisztázódott.

Mint ismeretes a beszállásért katonatisztek részéről sok esetben kifogás merült fel a háztulajdonosok által nyújtott lakások ellen. —

A uspokban egy katonaí és civil vegyes bizottság végig vizsgálta a lakásokat s a szakértői orvosi vélemény s a kiküldött bizottság tagjainak véleménye alapján az összes lakások egészségeseknek s a célunk megfelelőeknek találhatták.

— **A tanárok és tanítók szabadságátosa.** Mint illetékes helyről értesültünk a honvédelmi miniszterium rendelkezést bocsátott ki, mely szerint a segéd- és őrszolgálatra beosztott 43—50 éves tanítók és tanárok, kik valamely intézetnél mint tényleges tanárok működtek azonnal szabadságalandók, hogy illetékes iskoláknál hivatásukat továbbra is betölthessék. —

— **Bevonulnak a haragok.** A közoktatási miniszter valamennyi egyházi főhatósághoz írt levelet intézett és abban közli, hogy a templomok harangjainak átvételét rövid időn belül megkezdheti a hadvezetés. Az egyházi főhatóságoknak ez akció tekintetében elfoglalt álláspontja, — írja a miniszter — valamint az egyháznak sokszor tapasztalt állásfoglalása bizonyára lehetővé teszi, hogy a harangoknak a hadi szolgáltatási törvény alapján való igénybevétele mellőzhető lesz s így a harangoknak térítés ellenében való átengedése akadálytalanul keresztelhetőnek mutatkozik.

— **Holttest az uton.** Kiskiszántól nem messze az utmentén egy falusi női holttestre akadtak a járókelők, ki valószínű városunkba tartott holmijával a piacra s utközben szívszélhűdés érte.

Holttestét a kiskiszántói temető hullaházába szállították, hol a halál okát a megsejtett boncolás konstátálta is. —

— **Hőseink öröme.** A Nap a harctereken és id-baza, a háborus munka otthonában, katonáink és polgárnak egyként hű hajtásra, szepető barátja, támasztója: A világháború egymásra terjedő eseményeiről áttekinthető, világos képet ad és legelőször közli a harctéri hivatalos jelentéseket: Fris, lelkes, gyors hírszolgálat a harcterekről és a világ sorait eldöntő események diplomáciai kobójából röpi a diadalok sárayas híreit, s háború minden mozzanatát a (háborús mellé és a polgári munka műhelyeibe. Sőtáran várt, örömmel látott vendég: A Nap hőseink lövészárkaiban és minduntán: A Nap előtérítést árá bármely tábori postára negydedenkint 4 koronás 50 fillér.

— **Magyar Kereskedők Lapja.** — Kormos Alfréd lapja. Harminchatodik évfolyam. Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország a legregyebb kereskedelmi szakközlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. A Magyar Kereskedők Lapja” hutenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai elsősorú forrásból valók és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendszer mellékleteivel együtt éget évre 30 K, félére 10 K, negyedére 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V. Sas-utca 18. szám alá intézendők.

Hirdetmény.

Alulírott pénzintézetek betétkamatlábat kölcsönös megállapodással

f. évi május hó 1-től kezdve

4⁰ o-ra szállították le.

erről nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítik.

A betéti kamatadót ezután is maguk az intézetek viselik.

Nagykanizsa, 1916. március 28.

Délzalai takarékpénztár r. t.

Néptakarékpénztár r. t.

Nagykanizsán,

Nagykanizsai takarékpénztár r. t.

Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t.

pénztár r. t.

„BERLIN”**HAGYMOZÓ SZÍNHÁZBAN**

Minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korznak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícsőretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hisztek és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: *Lukács József*, foglalomtanár. A vastag munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílussal élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, írásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határaiton történik, azt mind átérteni társi szűkösség képeiben. Érdekesség, művészi stílussal és előkelő írási jellemzői Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekkel, elbeszélésekkel és regényekkel is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadói hivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A **„Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Napi”-t, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— Az **„Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilapot szerkeszti Andor József gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot mindenki ajánlják olvasniuk figyelembe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ára félre 10 kor. Mutatványzámat készséggel küld a kiadóhivatal.

ROVÁS**Vezércikk****Világháború**

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

**Közgazdasági rovat
Napihírek**

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG**POLITIKAI NAPILAPNAK.**

Vasárnaponként két közkeveltségi mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, szívesen elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni verseny társainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelen minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!**IFJ. WAJDITS JÓZSEF****KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE**

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokban

és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban

gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

dús raktára.

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok

nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 192. — Hirdetések díjazásáért szerint.

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Szerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési Ára: Egy évre 10 kor, félre 5.
korona, negyedévre 2 korona, 50 fillér.
Egyes szám ára 12 fillér.

A hazaszeretet rekompenzálása.

„A haza egy absztrakt fogalom, a konkrét valóság a ház, az otthon. Senkinek sincs hazája, kinek nincs hona, akinek nincs otthona.”

Prohászka püspöknek a szavai ezek.

Igy még senki sem határozta meg a haza fogalmát. Közönséges értelemben közös szokások, közös erkölcs, közös nyelv és faji újdonságokban egyesített, egy nemzethez tartozó nép közös földje az.

A valóságban azonban egy küzdelmes, szenvedéssel telt, iarasztó élet gyümölcse, az otthon, a családi tűzhely az, melynek minden kis zuga szívünkhöz forrott és az abból kieső minden kis atom érzékeny sebet üt lelkünkön.

Ott, ahol minden fa, minden bokor ismerősként bólogat felénk; ahol a falu minden legkisebb zuga egy-gyermek-kori kedves emlékét takar; ahol a kis harang estli, lágy szavához az ifjúkor felejtetetlenül édes emlékei tapadnak; ahol a falun átvonuló kis patak, a rét, az erdő, az ereszlájn csicseregő feckemadár, a ház-

örző kuvasz, a kis csikó, a borjú, mind — a lélek kiszakíthatatlan részét és a szív legrágább kincsét képező növel és gyermekkel egy bájos életképe egybecolvadva, vesznek körül, ott van a haza.

Aki átélte az otthon örömeit, szenvedéseit, az érzi, tudja, hogy ez a széttephetetlen kötelék, mely ideköt, mely élet, küzdésre képesít, fokozott, tevékenységre serkent, nélkülözésre, sőt az élet feloldozására készítet.

Nemcsak a boldogság, a közös szenvedés is erős vonzóerő.

Kemény, sivár, szigorú az élet Anyagi javakban nagyon fukar. Az emberiség legnagyobb részének pedig, csak kemény munka árán juttat annyit, hogy a legsúlyosabb kiadásait fedezhesse és kicsiny cselédjeinek a mindennapi száraz kenyeret előteremthesse.

A jó Isten a megmondhatója annak, hogy mennyi kin, mennyi szenvedés tölti el annak a lelkét, aki megfeszített munkája dacára is nélkülözni tudja azokat, akik a legközelebb állanak a szívéhez. A gondnak, a fájdalomnak mily nagy mértéke fogja át annak a lelkét, akinek nyakát a

gyöngy, ártatlan gyermek gyöngyökkel öleli át lágyan és a kacagó gyermekkel vidáman csengő szava kenyeret kér. Potó irta meg „Apostol”-ában: Ki mondja és tartalannak a gyermekeket? Van-e annál nagyobb fájdalom a földön, midőn nem tudjuk teljesíteni azt a legegyszerűbb kötelességet, mihez szeretteinknek feltétlenül jog van?

Ez a legnagyobb fájdalom a földön és mégis mit látunk? Azok, akiknek úgyszólván semmit nem adott a végzet, azok akiknek csak a nehéz munka, a nélkülözés jutott osztályrészül, azok, akiknek még rög is idegen, mely koporsójukra hull: midőn a napi élet robot munkájából kimérgülten hazatérnek, kúnt hagyják a gondszülte homlokráncokat, a bú fellegét és a családi környezetből kisugárzó édes melegség napsugara bájos verőfényvel veszi őket körül. Ez a boldogság, melynek ereje kapcsán épen oly igaz szeretettel, oly bámulatra méltó önzetlenséggel ragaszkodnak a földhöz, mint azok, akiket javakkal és san megajándékozott az élet. Ez az az erő, melynek védelme a munkában megörményedt férfi karját kemény acéllá

Huszas honvédeink kelyhe.

Írta: DR. LUKÁCS JÓZSEF.

Nem köznap téma, amiről most írok. Beszéd, örökszép emlének készült, hogy a késő utókor tanuljon, okuljon belőle. Okuljon s tudja meg, hogy a nagykanizsai huszas honvédekről az uhnovi esztendő vette ki először a dúló világháborúból a maga részét. Ez a kehely oelja, ennek hírletése, megörökítése az adakozók szándékából az örök rendeltetés.

Szebb emlékek alig örökíthette volna meg a vitéz honvédekrőlunk azt a napot, amelyen a hadak vérkeresztjénél átment, mint ezzel a kehellyel.

A nemes eszme, a mely a 20 honvéd gyalogezred kiváló tisztikarának ideális körében fogant meg, nemcsak azt a célt szolgálja, hogy az ezred vitézségének történetét kívül is megörökítse azt a nagy napot, amelyen a huszas vitézség először mutatkozott be bátorságának nagyságával, hanem, — mert a ferences atyák részéről, főképpen Borssey pater részéről igen sok lelki jóbanrésesült az ezred. — a léla lerovását s a kegyeletes megemlékezésé figyelmeztet is

összekapcsolja az ezred történetének eme fontos mozzanatával. Az alsó templom tehát gazdagabb lett egy műemmel, de egyúttal egy történelmi emlékvél is.

A huszas tisztikar elhatározása hálának, és a történelmi ténynek nagyszerű összetársítása. Meg is diesérnénk a vitéz karunkat eme tervért, s érdemes volna, hogy díszelő, magasztaló szavunk messze visszhangozzék, — ha nem tudnánk, hogy hős s nemes lelkünkkel a tetszelés nem rokon. Ez a tettük is egy értékes szem abból a gyöngyfüzérből, amely örök ragyogásával nevük, vitézségük, díszeségük történelmi emléket ávzi. Szigorú, komoly s lovasgatonának testübe ez a huszas tisztikar, amely itt, ez adományánál is a lovasgás hálát, az önzetlen áldozat készségét s az ezred becsületének megrögzöttségét akarta megörökíteni s kifejezésre juttatni.

Bátran s tárgyilagosan mondhatjuk, mindent nemesen megoldotta. Neves haditejesítményeivel tette is arányos, — összhangban áll.

S az az ezred, mely tisztikarával élön a hadak tüzeiben sohasem kímélt fáradtságot, nem ismert

szenvedést — nem rettent vissza s em tő baltorsztól, se viszontagságtól, — hanem a díszországtól mindenkor ellenállhatatlansággal tartatlanul tört előre, mert a vitézség fékezhetetlen bátone hajtotta s a honmentés érdekében kifejtendő esőség vagy buzdította — ez adományánál is közü volt s minden áldozatra készen bizonyított.

A tisztikar értékes, sok eredményeket hozó szellemét emez dolgozatkészségével sokkal jobban értékelte.

Ideális célokért küzdő s nemes áldozatra kész testületnek bizonyult.

Most, hogy e sorokat írom, előttem áll patenájával együtt a művészi kivitelű kehely: Valahánor, ha a műkészek emberöltő korát túlélté, ebből a emlékből is műkés lesz. Megesodálják látkésőt hozzáértők egyaránt, amint Oberbauer utódom budapesti üzletében nem egy szakértő szem vizsgálta, dícsérte s csodálta. Nem is hiába mondta nekem: e kehely vezetője: — a honvédekről legjobb tárgyalást vette meg.

A kehely és patenája színezést, díszet aranyozva. Stílusa renaissance, kupája kissé gótikus.

testatja és az egyszerű pórból legyőzhetően hőst teremt.

Ennek a boldogságnak megteremtésért küzd a férfiú. Ez a nő szíve vágya, álma.

Vihar zúgott át a nemzet feje felett. Ez a vihar elsóprással fenyegette azt, ami a léleknek legdrágább, legbecesebb.

És ime a magyar mint egy ember állott talpra javainak védelmére. Feledve mindent leírhatatlan lelkesedéssel sietett védelmére.

Sokan életökkel, vérökkel pecsételték meg és tettek vallomást a lelkükben élő nagy, kiolthatatlan szeretetről.

Sokan azonban tengernyi szenvedés után visszakerültek hozzánk csonkán, bánán, megfosztva annak a lehetőségétől, hogy régi foglalkozásukat folytathatva, tartassák el azokat, akikért küzdöttek, szenvedtek.

Gondoljuk el ezek lelkiállapotát, azt az irtózatot fájdalmat, mely lelküket elárasztotta, midőn a jövőre, arra gondoltak, hogy a teljesített szolgálatukért, reájuk és szeretteikre az emberi könyörületből fakadó kolduskenyér vár.

Ebből a lelkükön rágódó betegségből ki kellett gyógyítani őket. Vissza kellett adni önértüket. Fel kellett őket ruházni azzal az erővel, mely megteremti lelkükben az önbizalmat és képessé teszi őket arra, hogy tovább tanulva oly új pályát nyithassanak magoknak, mely számukra

Pasar a csizlirózás, művészi a kivitele s aranyozásnak az árnyalata. A halvány arany matt mezőből tündöklőve ragyog elő a csizolt perem és a talpazati évr. Az ékes domborulatok, a csipkészerű szegések, a varian skanthus levelek megannyi stilusos ékességei. A kehely főképp tizenkét ezüstmetsetű relieffe. A hat nagyobb a kehely talpát ékesíti, míg a hat kisebb a kupa alsó felét övezi. Mind a tizenkettőnek apró gyöngyöszerű aranyozott szegély a kerete, amelyek reflexe még jobban fokozza a metsetek, plaszticitását. A szétválasztó ghirlandok is aprólékosan finomak. A metsetek tárgyát Krisztus s a Holdfényes Szűz életéből mintázta a művész.

A hat alsó: Jézus születése, megkeresztelése, haláljának a Gethszemáni kertben, keresztrefeszítése, keresztről való levétele, vagy inkább pida, és feltemetése eseményét örökíti meg.

A hat felső metset a Bold. Szűz neveltetése, Gábor arkangyal hirdetése, Mária látogatása, menekülése Egyiptomba, Mária menyegyvetele és megkoronázása jelenetét ábrázolja.

S mindez szépen, művésziesen került kivitelre. A hatást az is erősen fokozza, hogy a metseteket mélyítést s a renaissance, háromszíni aranyozással díszített mezők felett helyezte el a tervező.

rokkantságuk mellett is megélhetést biztosít. Ez az államnak volt kötelessége, mert az állam parancsából teljesített áldozatért a kárpótlás tőle jár.

Az állam ezt a kötelességét teljesítette. Egyik lelke, irányító szerve, az intézménynek a rokkantaknak igaz, atyai barátja Berecz Gyula kir. tanácsos, rokkant iskolai igazgató, akinek szakszerű irányítása, a rokkantakkal szemben tanusított szerető atyai magatartása, fényesen segítette át az ifju intézményt azokon a legyőzhetetlenek hitt nehézségeken, amiket a rokkantak lelkivilágából kiáradó elkésredés, fájdalom és bánat emelt, ugyannyira, hogy ma elmondhatjuk, hogy a munka szépen halad és ezekre megy azoknak a száma, akik áldást hagyva hátra, távoznak az intézet falai közül.

Áldással annak szervezete, vezetői és munkásai iránt, mert egy rokkant sem távozik anélkül, hogy valamiféle pályát ne nyitott volna számára az intézet, vagy állással ne látta volna el.

A huszások napja.

Ma délután ment végbe a huszadik honvédezed ama szép ünnep, a melyen a társakban méltaltat kelyhet Bórsny Tivadar ferences atyának s plebánosnak átadták. Ebből az alkalomból a honvédezed tisztikara és legénysége teljesen megtöltötte az alsó templomot. Az új kelyhetet ma mondta az első misét P. Bórsny fényes segédattal, am-lyben

A stilszerűség különösen szépen érvényesült a kehely oszlopán, amelynek hatszorosan ígazott teste gyönyörű variációkkal ékesített. Az oszlop eszmáját, — amely architektúrászerűen nyugszik az oszlopon — Mária, Krisztus és kereszt monogrammok díszítik. A monogrammok között elhuzodó szalag, mint a kehely legtöbb díszítése — áttört művi ornamentacionak, helyfel-közlet pedig csipkészerű applikacionak tűnik fel.

A kehely talpazatának alsó részén a következő bevésést sorok olvashatók háromszoros körívben: *A nagykanizsai plebánia templomnak az 1914—1916. világháború emlékére a m. kir. 20. honvéd gyalogezred tisztikara a háború folyamán nyújtott lelki támogatásáért, azzal, hogy minden év augusztus 28 án, az ezred tükresztésének évfordulóján és minden honvéd táborfelmérésén használta vélessék.*

A kehelyhez méltó a patena, a kehelytányérka is. Ennek hátsólapját is kör alakú ezüst, erősen oxidált metset díszíti, amelyre Lionardo da Vinci Utolsó vacsoráját véste a készítő.

A kelyhet a következő átirattal adta át a parancsnokság:

A főtisztelendő Plebánia-hivatalnak
HELYBEN.

Február 28-án volt egy éve, hogy ezredünk a

az ezred dicsőségeért mondott halát a Mindenhatóknak. Az ünnepi istentisztelet délelőtt kilenc órákor volt. A mise előtt a tisztikar tisztelt P. Bórsnyóval a kelyhet átirattal együtt a kelyhet átadták. Az ünnepi mise alatt az önkéntesekből alakult férfikar szép éneke emelte az istentisztelet fényét. A szent mise vége felé dr. L. Kács József piarista tanár vezetése alatt felhasznált az erőteljes kar színezet éneke s Himnusz, majd a király himnuszát adta elő. Az előadott régi énekek közül külön emeljük ki Kórmendy Zsigmond szép szóját. A mise után Dr. Almádi Herman József esztergomgyházmegyei áldozár. Önkéntes érveztől méltatta a szöszékről az ünnep jelentőségét. Nem én fogok most beszélni, — kezdte szöszöklátát — hanem az ezred története tartja hozzatok beszédét. S beszélt szónoki lendülettel, tartalmassan, szépen, ékeesen, elmondta az ezred hősi szereplését a háborúban, kiemelve a mai nap jelentőségét, amely az ezred szellemének s érsényének legszébb kifejezője. A szöszöklát után az énekkar még egyszer elénekelt a Himnusz, mire a tisztikar és a legénység a kaszárnyába vonult, ahol a legénységet a mai nap jelentőségéről még egyszer kioktatták. Honvédezedünk dicsőséges történetében örökre emlékezetes marad ez a nap, amelyen a multak dicsőségéhez eme kegyetes szép emléket csatolta hozzá.

HIREK.

Öngyilkos lett egy kis leány.

— A mozi pedagógijája. —
— Utó hang. —

A mozi oktat, a mozi nevel. Szóval kultur tényező. Hézagpótló a mai ember életében. Látva

kárpáti harcokban a 906-os magaslato elfoglalta Ennek emlékére, valamint azon nemet támogatásért, mellyel a főtisztelendő Plebános ur a világháború véres tusáiba indult harcosaink lelki gyámoltását végezni szives volt. — egy szóval a világháború emlékére, a 20. h. gy.-e. tisztikara a Nagykanizsa városi plebánia templomnak a pótzászlój parancsnokság útján a tisztelettel idecsatolt ajándékot ajánlja fel.

Harcainka lelkesedést és erőt a hazaszeretet, — de kitartást, reményt és ha kell zigaszt, a vallás ad. Ezredünk minden egyes tagja házával emlékszik rá, hogy a nagy utra indulás perceiben a hit fölémelő érzelmét a nagykanizsai plebánia lelki atyjai esepgettették szíveinkbe s honvédeink az örök igazság győzelmének tudatában, a vallás vigaszt adó erejével eltelve mentek sok diadalmas, de nehéz csaták színterére. A legválságosabb pillanatokban, az indulás perceiben kapott e lelki balzsam növelte a „huszások szellem-”nek minden zalai honvédot magával ragadó lelkesedését, ez buzdította, sarkalta és vitte előre az ezred zászlóját útkezetekbe, rohamokba és a diadalnak özőnébe.

Ezek emlékére ajánljuk fel e kelyhet.

Legyen ez a kehely örök jelvénye annak, hogy a 20. honvéd gyalogezredet, Zalavármegye dicső fíait,

BERLIN

HAJÓMOZÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legvilágosítottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezeti vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Írta: Lukács József, fogmu. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely még egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismertetése minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború legújabb krónikás, irában és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történetét, azt mind élénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Idők, melynek mindou száma aktuális közleményeiben, előzetéseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedszázra 6 korona. Kiváltságos, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedszázra 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Nyugatos-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztői Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megolcsósítottuk figyelmebe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámat készséggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchardé
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS
Vezércikk
Világháború
a legjobb tájékoztató magyarázattal és
térképpel
Közgazdasági rovat
Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG
POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhásról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megcsiszolt napilap keretében értesülni, szívesen elő, az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 32 korona.
Félévre . . . . . 18 ”
Negyedszázra . . . . . 8 ”
Egy hónapra . . . . . 2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi-ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vagyunk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból

és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árral

gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

dús raktára.

Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomtatványok

nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszámba szerint.

Felelős szerkesztő:
Erős Sándor

Szerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előzetes ára: Egy évre 16 koron, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Albion, dolyf nélkül.

Egy francia megye gyűlésén valami pénzügyi javaslatot tárgyaltak a közpénzek kezelése felől. Az új javaslat a háború tartamára új kezelési rendet akart behozni. A megyegyűlés többsége azonban elvetette a javaslatot azzal az indoklással, hogy nincsen szükség rá, mert a háború vége már nincs messze.

Egy megye határozata ez, persze a déli Franciaországból, amely a háború dúlásától mentes maradt. De azért jellemző nagyon.

S egyre jobban igazolódik az a feltevés, hogy az antant párisi nagy hadi konferenciája csak kívülről viselte ezt a nagyhangu titulust. Efelől hírek is szállingóztak ki, természetesen nem ellenőrizhetők. E szerint a francia hadvezetőség segítséget kért az angoloktól, miután az angol diplomácia kívánja leginkább a háborúban való kitartást a végletekig. Az angol erre azt mondta, hogy segítséget nem adhat, de a háborút folytatni kell. Akkor az olasz

nyomták mindketten, hogy adjon az a ratta bele az ő kedvéért már letűnt kis alföldi hadierőt, üzenjen hadat a németeknek, viseljen háborút Albániában. Ázsiából a félvadakat abban a biztos reményben, hogy ő majd csak hazulról, a zárt szigetsorzagból kényelmesen nézi a három megbízatást vállalja, de egyiket sem vállalja.

Akkor azután jött az angol miniszterelnök római kunyoráló utazása, sok déli temperamentummal, színpadiasan volt rendezve, történetek szónoklatok a már ismert kaptafa szerint, hogy a végső győzelem az övék s ugyanakkor kenyérforradalmak vannak az északi olasz városokban.

Az angol kezd a szövetségesei körében közmegegyezésnek örövendeni, amint már örövendett akkor is amikor egyhangulag perfid Albionnak neveztek. Az ő célja a németek lehetetlenné tévése s erre a célra a régi angol recept szerint másikat akar és kihasználni. Ma már az antant is belátja, hogy a világháborút az angolok okozták, nélküle a mi szerbiai konfliktusunk csak egy különálló büntető expedíció maradt. Anglia borította lábba a világot, ug-

lamokat, hozatta el maga helyett verekedni ményében, hogy ő majd csak hazulról, a zárt szigetsorzagból kényelmesen nézi a kivivott diadalokat.

Egy semleges állambeli diplomata aki most tért haza londonból, azt mondta az angol állapotok felől, hogy ott a felelős tényezők meg vannak bolondulva. Mintha a középkori Vitustanc járványa volna rajtuk, nem ismernek más jelszót, nem akarnak más lóra ülni, nem látnak egyebet, csak azt, ami ebben a két szóban van: Németország megsemmisítése.

Hogy mi van Ázsiában, hogy mit csinál India, mi történik a forrongó Kínában s mikbe tőri a fejét a titokban dolgozó Japán, ahol ezer és ezer fontos angol érdeke van veszélyeztetve, az most mind mellékes, a fődolog most Angliában a németek letörése, de az is úgy, hogy mások törjék le a vastagnyaku John Bull helyett. De hát már azok a mások is kezdenek átlátni az angol szítván s elfordul-

Az életből — ellesve.

(Levelek egy fiatal tanár barátomhoz)

T. .... 1916. Február ...

Mig te odahaza, az emberszeretet és nemzeti áldozatközség munkájából veszed ki részed, addig engem a Hadak Istene most már harmadszor a harcra, a borzalom mezéjére sodort. — Már-már a 6-ik hónapot töltöm ismét itt s élem mint kultúrember az öslakók, barlanglakók életét a lövészárokban. Már egy bizonyos fokú megszokottság vesz rajtam erőt. Kezdem megszokni a borzalmat, a földalatti kuszást-mászást, a gyér világitást, nélkülözéseket. A legnagyobb ágyúnyüzben is nyugodtan alszom a hora-tovább a háborút mint hivatást, mindennapi foglalkozást fogom fel.

Az embereken itt olyan evolúció megy végbe, mely a gyűlöletek, a lázongó szenvedélyek, az idealizmus és bátorság néha eszelen megnyilatkozásait — hőles mérsékletté, — józan fontartás és kötelesség teljesítéstől áthatott szenvedélytelen harcra tevékenység alapjait át.

Az itt harcoló automaták egy észrevétlen metamorfózisra mennek keresztül, mely nekik egy egés-

zen más gondolkodást, egy hihetetlenül magas piedesztálon álló intellektuális kélembőz, amely szellemi atmoszféra azelőtt éltük tökéletesen ismeretlen, képzettségüket illetőleg fogalomkörüket messze túlhaladó volt.

Lásd barátom! ... Erről az evolúcióról, erről a lelki forrongásról akarok neked most egyet-mást írni. Első pillanatra ugyan azt fogod gondolni, hogy ez semmi egyéb mint egy kis filozófiai eszegetés, gondolatfuttatás a tömegpszichológia körülb, amelyet te ugyan tudom, hogy élvezettel fogsz elolvasni, de amely a te háborús tevékenységeddel, népmelvelő munkáddal vajmi kevés összefüggésben van. Pedig nem egészen úgy van! ... Nekem erős reményem, hogy ez a metamorfózis a hábo- évében, a gyakorlati életben is megtermi a maga átváltó gyümölcseit.

Lehetetlen, hogy annyi intellektuális és morális érték, amelyet a háború egyrészt önmagától, másrészt a fentvázolt metamorfózis nyomán vált ki, — veszendőbe menjen.

Az elphirt, elfajult, az egoizmus és üzleti érdekek moraraban forrongó emberiségnek szüksége volt erre a vérfröldre, hogy belőle nemesebben, a

közérbek szellemétől áthatva, egy szebb, munkásabb és boldogabb jövő alapját vethesse meg a későbbi generációknak. Mint a villám, amely az atmoszféra föjté feszültségét kiegyenlítő kislétek eredményezi és általa az eltkadit természetnek az áldásthöz felrészlést megadja, épügy hozza meg egy szükséges háború a tőrhetetlen ellentétektől lenyugzótt lelkeknek a felszabadulást és teszi őket képessé nagy, szabad és lelkes feladatok szolgalatára.

És valóban a tisztulás és egyesülés, ezek a háborús veszedelem s egyáltalán a háborúnak erkölcsi hatásai. — Megristulás az élvágy, az ijesztő mértéket állított brutális egoizmusból és egyesülés az érdekek község, ideálok, érzelmek és kötelességek öntudatával.

Lásd kedves barátom! ... akik otthon a világról, annak sanyaruságáról, a háború kegyetlenségéről, középkorúságáról beszélnek s világfájdalmas apátiájukból kifolyólag az élvezet és a mámor karjai közé dobják magukat. — voltaképpen nem is világról beszélnek, hanem legelsősorban saját énjük elégedetlenségét rejtik alatta, mert ők a mindenaéget kis emberi gyarlóságuk, problémáik és szenvedéseik tükrökön és csuszap szökevények tekintik. És ez a tragikus és önző világnézet sok terméketlen és szen-

nak az ígértető és csalárd szövetségéstől. Angliával könnyen megtörténhetik, hogy egy szép, de nem is messzi napon minden galádságával egyedül marad.

Az angolok ezuttal nem az északi sarkon vannak, hanem a tulajdon pácsukban evickélnék.

Nagy művész estély a Korona Szálloda éttermében.

Ma este fél 9 órakor a Korona Szálloda éttermében nagy művész estély tartatik, hazafias műsorral. Közreműködő művészek: Alexander Walkúr mosi színművész, G. Gombos Erzi táncművész. Vajay Ferenc énekes. Osorotsz kiváló komikus. Csupa elsőrendű művész. A nagydíjértő köröség beesés pártfogását óhajtánánk annál is inkább igénybe venni, mivel a tisztá jövedelme 20 százaléka a vak katonák javára fordítatik. Tisztelettel a Művész Társaság.

Megfigyelések egy orosz fogoly-típusról.

Magyarszki, jó.

A Lajos orosz fogoly, középtermetű, pi-zseorru, esőke ember, odahaza kisgazda. Jelenleg falun, szintén kisgazdánál van. Engedelmes, mint orosz és emellett érzéti a cselódekkel, hogy parancsolni is szokott odahaza. Káromkodni már megtanult magyarul. Ha valami nem tetszik neki, a község házat erlegeti. Egyébként szereti a helyét, mert az italon kívül megvan mindene. Mióta hadifogságba került, nem kapott hazulról levelet. Ezért néha szomorú és

timentális reflexiók tartalmaz és könnyen hajlik tévútra, a világtájalom gyönyörűségéhez és az öntetsző esztétikához. Tendenciája pedig, hogy az etika és esztétika határait eltörölje. Féltreismeri, hogy jogosultsága van egy nagystílus pozitív esztétikai hatásnak, amelynek célja, a szükséges szenvedéseknek győzelmes értékek és a fájdalmas konfliktusok magasabb kiengesztelése révén, egy boldogabb jövőt megvalósítani.

Ime tehát erős kezekkel nyultam bele azon bajok és társadalmi eltévelyedések kaoszába és ragadtam ki belőle azt, ami a háború komolyságával össze nem egyeztethető életmódot, erkölcselenséget és nemzeti létfenntartásunkat és fejlődésünket gyökerében veszélyeztető apatikus világtérfogást eredményezi.

A tragikum, amelyet az erkölcsi szellemi és művészi értékek, valamint az egyének elvesztése okoz, nem resignációt, a megváltoztatatlansá váló megnyugvást, mint végső konkluziót követel, hanem a harcok és pusztítások lehető megszüntetését, a lét és az események magasabb összefüggés szerinti értelmezését és elrendezését által. És ha hiszünk a történelmi fejlődés mélyebb értelmezésében, úgy a háborút a történelmi fejlődés igazságos és szükséges esz-

lefekvés előtt elveszí azokat, amelyeket még a frontra küldtek neki. Kopott papirosok ezek már, a sok olvasástól alig olvashatók rajtuk a betűk, leteszi őket sorra az asztalra, kismintja őket, aztán végigvezeti rajtuk az ujját. Eközben oroszul beszél, dalol és sir... Ha nézi az ember, megilletődik.

A gyerekek tréfálkoznak szokat vele. Megkérdezik tőle, hogy, jó volt-e a bor, amitől Lajos a multkoriban becsipett. Az oroszuk felesillan a szeme és mosolyog.

— Nem jó volt, gyenge volt.

Bort szívatlak vele gumin s a helyett, hogy az üvege eresztette volna, bucsuztatja a gépéjén

— Mégis burgtál — evődnek vele a fiúk.

— Csak kicsit bor nem jó pálinka, gyenge. Nevetnek hozzá, ő is nevet.

— Hallod Lajos, — fordítja el a beszédet a Józsi gyerek, aki tünepnapon kerül csak haza a városból, ahol mos vézri a legutolsó osztályt, — azt mondják, gyáva voltál.

Rázta a fejét és tagadólag int a kezével:

— Lajos nem gyáva volt. Lajos jó katona volt.

— Melyik jobb katona, az orosz, vagy a magyar?

Nagyot sóhajt, előbb nekikészülődik, aztán beszélni kezd:

— Lajos kap ruha (mutatja, hogy bevonult), Lajos megy messze vonat (ut a messzeségbe), Lajos megy, ahol van kanóni, masingvehr, Lajosnak mondja tiszt:

— Lajos hurrá!

— Lajos puska, (mutatja, hogy megragadja a fegyvert), Lajos mondja: hurrá!... hurrá!...

— Magyarszki (fel-felé nyujja a kezét) prosom puska, szerbusz ruszki.

— Nem igaz! — kiáltanak a gyerekek.

— Mond Lajos, igaz.

Ravaszu mosolyog és kis vártatva folytatja:

közének fogjuk tekinteni. El fog tűnni a háború véletlensége, önkenye és rosszakarataiba vetett hitünk, sőt mint a hadviselő fél érdekében álló világtörténelmi eseményt, jog és tekintély alapján állomak fogjuk deklarálni. E nézőpontból kiindulva, e kegyetlen s borzalmaságában minden eddigi harcokat felülmúló világháborút, mint megérdemelt végzetményt, mint az állomak hatalmi viszonyai megváltozásának nélkülözhetetlen feltételét fogjuk tekinteni.

No lásd!... az, — amit első pillanatra csak szellemi gymnaszikának véltél, — mily komoly feladatok megoldására, milyen meg nem szűnő tevékenységre fogja ideális s hivatásod átérző lelkiletedet ászlatozni! Harcolni fogsz te is, én is!... Én karddal és puskával, — te szóval és tettel, szellemi erőddel, tudásoddal minden porékjával. Egyetemen komoly lesz a harcunk... s mindkettőnknek győznünk kell!... Nekünk itt győznie kell, mert lehet-e borzasztóbb gondolat, lehet-e fájóbb érzés annál, hogy hazánk elpusztul, idegenek törnek be a szeretet föld rögére s idegenek birtokába kerül mindaz, ami kedves előttünk, mert saját fiainban nem volt annyi bátorság és kiátás, hogy azt az ellenséggel szemben megvédjék!...

— Lajos van sok nap ároz. Tisztá mondja Lajosnak: — Lajos hurrá! — Lajos puska (megint mutatja, hogy kapja kézbe a fegyvert), mondja hurrá!... hurrá!... Kanóni bum, bum, Lajos mondja hurrá!... hurrá!... Magyarszki hurrá!... (mutatja, hogy jobbfelől átkaroltuk az oroszokat), Lajos puska drrr... drrr... kanóni bum... bum... magyarszki szerbusz ruszki.

— Hazudsz, Lajos, — rívalnak rá megint a gyerekek. — Ruszki mondja szerbusz, nem magyar.

— Lajos van megint soká ároz. Tisztá mondja Lajosnak hurrá! Van magyarszki és germán, (jobbra balra mutat a kezével), Lajos mondja: hurrá!... Magyarszki puk, puk... ruszki puk, puk... germán puk puk... kanóni bum, bum, masingon drrr... magyarszki, germán puk, puk... kanóni drrr... (pergő tüz), (jobbközélel hátra mutat és mondja) germán (azután egyet kanyarint maga előtt) magyarszki hurrá!... hurrá!... ruszki szerbusz magyarszki (két kezét felemeli.)

A gyerekek nevetnek. Lajos is gyerek lesz, ő is nevet.

HIREK.

Egy álomkép...

Csak álmaidban fogok megjelenni. A valóságban nem leszek a tied, Nappal az árnyam fog kísérni, S éjjel zokog értém a szived.

Ahol mi együtt jártunk szürke öszben, Ott jársz majd busan, egyedül, S beszélsz magaddal csendben rólam, Ha telkedre fájás nehezül.

— Neked is győznie kell, mert, hogy állsz majd élénk, ha majd a kiöntött honfivér által érlelt győzelmes harcainkból diadalmasan szeretett hazánk földjére lépünk s tőled számon kérjük szereteteink, gyermekeink és ismerőseink gyámoltságát, nevelését, vezetését?... Munkádat, népvédeli és társadalmi tevékenységed kérjük, mellyel haterőli győzelmünknek a glóriát vonod homloká körü! Vagy azt hiszed talán, hogy akkor is győzni fogsz, ha nehéz feladatát megoldását a béke nyugalmas óveire laszigatod?!

Nem! — Végy példát a világháború tanulásokból!...

A végleges győzelmet nem egy döntő győzelem hozza meg, hanem a győzelmek szakadatlan sorozata.

Fel tehát!... harcoljunk korlótte és vessünk el a győzelmek sorozatának ékes magvait a haterő és néptünk egyformán termékeny talajába, hogy belőle az emberiségnek a béke tündöklő virágmezeje fakadjon, mely felett ismét a humanizmusnak, a szépnék és nemesnek napfény derül!...

Labora ergo!...

Stadler József
lelkes.

„BERLIN”

MOGYÁZÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai koroknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícsőreire. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— *Uj Idők.* A világháború legújabb krónikása, irásban és képből az *Uj Idők.* A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történet, azt mind olyan tárja főtől szépségű képekben. Érdekes, művészi dívről és előkelő írás jellemző Hecceg Ferenc hetilapját, az *Uj Idők*et, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negydedére 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „*Vasárnapi Ujság*” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „*Vasárnapi Ujság*” előfizetési ára negydedére öt korona. „*Világ-krónika*”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „*Vasárnapi Ujság*” kiadóhivatásában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanítt megrendelhető a „*Képes Néplap*”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévére 2 korona 40 fillér.

— Az „*Élet*” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor Géza) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészül ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasni figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félévére 10 kor. Mutatványzámmal készségiel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchardé

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

napenkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetéről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhaját egy kitűnően megszervezett napilap keretében értesülni, szívese elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 32 korona.
Félévre . . . . . 16 „
Negydedére . . . . . 8 „
Egy hónapra . . . . . 2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nom

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdetés

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Elérhetőek díjzárban és őrrel.

Felolvasó szerkesztő
Erős Sándor

Főszerkesztő
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön
Előzetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 15 fillér.

Uj Európa.

Azzal az erélyes lábdobantással, amellyel a német birodalom kancellárja a végsőkéig kitartó álláspontot kifejezte egyuttal a fejére taposott egy fogalomnak, amely a békéről való elmékedések és latolgatások fonalaín sűrűn szerepel. Ez a fogalom: a status quo ante.

Annyit jelent, hogy a régi állapot. Legyen minden úgy ahogy volt. Azelőtt, a háboru előtt. A romokat takarítsák el, a katonák jöjjenek haza, annak utána pedig minden ország átveszi a régi határait és maradt a régi formák között. A történetírókra, a politikusokra, a természetvizsgálókra és a rejtvénymegfejtőkre bizatnék annak megállapítása, hogy ami két év alatt történt, tulajdonkép mire való volt. Status quo ante, — megért az milliói hadiköltséget, tömérdek rokkantat, le nem írható, szertelen sok-sok szenvedést és föl nem becülhető pusztulást. Ilyen drágán kellett megfizetni azt, hogy két év után, vagy talán még később újra ott legyünk, mind két év előtt?

Gondolatnak is lehetetlen ez. De a mi ennek ellenkezője: az még nem jelenti a győzők féktelen hódításvágyát. Amit a német birodalmi kancellár az uj Európáról elmondott, az nem volt olyan térképész-nálás, mint a minővel a háboru első időszakaiban ellenségeink szórakoztatták önmagukat. Az uj Európában uj Belgium legyen, uj Lengyelország, de nem azért, hogy valamely nagyhatalom területét szaporítsa, hanem azért, hogy rajtuk a békének biztosabb alapja legyen a jövővé hosszu évtizedei alatt. Belgium ne legyen kapuja a rcjtett ellenséges támadásnak Németország felé, Kurland felől pedig ne fenyegetse az állandó orosz felkészültség Keletporoszországot.

Hát mi, mi kívánók-e a status quo ante-t. Kívánók-e a régi szomszédságot Szerbiával, a mely örökké éhes agyarral vicorgott a monarchia szláv területeire; azt az állapotot, a mikor délen örökké mozgósított állapotban kellett lennünk? Kívánjuk-e a régi állapotot, amelyben szövetséget tartottunk föl Olaszországgal,

azzal az örökös — és mennyire valóra vált — sejtéssel, hogy a szövetséges az irrendenta szításával a monarchia tengervidékének elrablására készült el?

A kemény német kancellárral együtt mi is uj Európát kívánunk. Olyat, amelyben nyugodtan, békés környezetben, lámpangó veszedelmektől nem tartva élhetünk magunknak és élhetünk Európának.

Oly kevés ez és oly egyszerű, mit a német Bethman-Hollweg a jövő helyes alakulásáról mondott — és mégis olyan nehezen találják meg rá a formát. Vajon kik ebben a hibások azok-e akik a győzelmek után se akarnak területet hódítani, népeket leigázni. Európa urai lenni, vagy azok, akik a kudarcok után is a béke fel-tételéül Németország önnállóságának lét-rését, katonai megsemmisítését és gazdasági elapasztását tűzik ki? Kik akarják a jobb, a békésebb uj Európát: a központi hatalmak, vagy az entente?

SZENT LAPOK.

Szent lapokat küldött a kis hugom,
Hogy segítsenek nehéz útamon,
Ha szenvedések, nehéz napok érnék,
Ha nem bíznának löbbé a remények.
S amint nézem szent áhitattal őket:
Szemeimből felszáradnak a könnyek,
Napsugár árad ill mindenkire,
— „Hozzád menekszünk Mária szíve.”

— Oh milyen szép, mily tiszta ez a hit,
Amely remélni s tűrni megtanít!
Nincs csapás, melyben csüggedjen a leltem,
Hogyha nézem ill Jézust a keresztén!
Hiszen azért néz rám a szenvedőre,
Hogy szememből a könnyet letörölje!
Viselem is sorsom minden csapását,
Hisz megvigasztalsz Te én Jézusom:
„Haladjál fram bátran utadon,
És megkapod az élet koronáját!”

Nem csüggedek hát! minden jól van így.
Az ad erőt ké szeretettel vár fenn ...
... Ismét a Tied lettem Jézusom,
A Te pájszoddal harcolok itt — Amen!

NAGY GYŐZŐ.

Északi-harctér, 1916. ápr. hó

Fel Aquincumban.

Egy héttel megelőzőleg szolt a nagysága, hogy ránduljunk ki valahova, ahol a kellemest a tanulás-gossal a szöpet a hasznossal egyesíthetünk. Perseze ilyen kiránduló Budapestben nem oly könnyű találni, amint gondolni méltoztatik.

A muzeumok és képtárak hasznos és tanulságos helyek ugyan, de nagyon kellemesek. Gondoljunk csak kérem azokra a szeretetreméltó polgártársakra és azokra a nem esekély átmárójn nőkre, kik legjobban szeretnek, ha a padlázat tyukszemekkel volna kirakva, gondoljunk csak arra és meggyőződhettünk, hogy a muzeum látogatói a fejükben tanulsággal, ámde lábukban fájdalommal hagyják el a muzsák

eme csarnokát, ami vőgtére nem lehet éppenszággal kellemes.

Színházba járni esztétikai érzékre vall; de ez a mulatság korántsem hasznos. Már csak azért sem, mert a lukszus e neme, kivéve, ha potyajegyen megyünk, rendesen számlánk megterhelésével jár, ami tudvalegőleg a haszon ellenlábasa.

Egyikünk Ujpestet vélte kiindulási végöld gyanánt azzal a böles megokolással, hogy ott a vidéki életet tanulmányozhatjuk, szemlélhetjük a népet a maga természetességében.

És ellenék perze mindjárt lefultte őt azzal a megdöhetetlen ellenérvvel, hogyha vidéket akarunk bámulni, akkor menjünk egy szertzen a „fokete macskához” vagy más koreszába, ahol egyben az osztr.-magy. hadsereget, a magyar családügyet és más egyebet is tanulmányozhatunk.

Az ellenék három hölgyből állt; megannyi fiatal és szeleburdi. Tanácsot tanács után vetettek el és a pártoskodás már-már szétválással fajult, amidőn egy pillantást vettem önágyaságára s diadalmasan kiáltok fel Aquincumba megyünk, Aquincumba!

Szinte felcsudott az egész társaság e kijelentésre és újongva mondta utánam: Aquincumba

Trippammer Gyula. †

Nagykanizsának nagy halottja van. Szombaton délelőtt meghalt Trippammer Gyula, a nagykanizsai lakaregypártár igazgatója, a Szépiótó egyelet megte-
remtője, álitó lelke. Élete 59-ik évében halt meg. Élettörténete szorosán öszefügg városunk történeté-
vel. Itt élt, itt dolgozott, áldásos munkás életének minden fázisát Nagykanizsán volt. Ma már ez a munkás élet kihalt, érző szive szombaton utolsót dobant. Szegényebbek lettünk — vesztesége felett érzett fáj-
dalomunk ént mondatja vetünk. Szegényebbek! S vesz-
teségünk pótolhatatlan. Még sokat vártunk tőle, sze-
replőitől, idealizmustól, munkaerejétől s dolgos kedvétől. De mindez ma már kialudt remény s illu-
zióvá lett. Trippammer Gyula mindenütt ott volt, ahol alkotni kellett. A közelet porondján éppen ugy helyt állott, mint hivatalos pályáján S mindenütt lelkiis-
meretesen. A félmunkát lenézte, megvetette — lelke csak az igaz kötelességteljesítést ismerte. Külsőjére nézve talán rideg kisse; de csak addig, míg meg nem ismerte az ember. Akkor lelkeről feloldódott a lázatos ridegség s előtűnt Trippammer Gyula szive s érző lelke. Esztetikuss lelkét a Szépiótó Egyesület meg-
alkotása tükrözi vissza a legszebben. Szágyes va-
rosunk miré lett az ő műve s alkotása nyomán, arról képet Sötéteünk s a város parkirozása ad. Meg-
annyi ékes szó ez Trippammer Gyula életéből. És sohasem pihent. Folyton tervezett. Talán ez az öre-
kös tervezés — örölte meg fizikumát idő előtt. Mert még élhető volt. Az olyan értékes élet kiloban-
nása mindig korai, mint a Trippammer Gyuláé. El-
vesztették őt! De emlékének nem szabad kihálni a város történetéből. S szobrot is érdemel — a söté-
térre, ahol eszemre oly szépet alkotott. Legyen munkáséletének jutalma az örök béke!

(dr. I. J.)

Amazonok harca

Szó, ami szó világháborúdul a föld hátán. Itt az általános leszámolás ideje, így gondolkodik az emberiség. Ez a gondolat tegnap a Makovicsky cukráda előtt két leány kebelében is viszhangra lett. A gondolatot hamarosan tett kövönte alig telt bele két perc, a kik előbb még csakugyan békésen mentek egymás mellett, egymással szemben álltak. S kilört a csata. Verszomjában s szikrázó szemmel törtek egymásra, az az egymás-hajára. Csattogott a köröm, kapkodott a négy kéz s jobb öghöz méltó igyekezettel szorgoskodott a két leányzó. vagy némben — hogy a köztük megzavart jogrendet saját igazságszolgáltatásukkal elintézzék. Volt szitok és átok is közbe. Cim-cok papíra nem vehetők és röpente a szélbe. S pauza semmi. Állandó támadás. Bomlott, foszlott mind a két fej s a haj. Kihult az einag, a föld, a tő s még — tudom is én, mi. Kendő földre került, bluz kihasadt Szóval teljes volt a harc. S mert rendőz nem volt, mindez nyagotan ment végbe, míg végre három asszony személy közbe nem lépett s fegyverszünetet nem teremtett a tulerő s hadakozó felek között, akik ekkor már közel voltak a kimerül shez. Így aztán szünet lett. Csak a négy öklő fenyegetőzött még a (fövből) egymás felé. S jobbra balra: „Saitok — átok elhal, csak a nezők mosolyognak s beszélnek a csatáról, amely messze a front mögött folyt le s melyről Höfer s a különböző vezérkarok nem iruk jelentést, csak az a riport számol be: Amazonok harca anno ...

— Szerbia — külön vánterület. Legfel-
sőbb parancs folytán az osztrák s magyar katonai kormányzás alatt álló szerbiai területeken (okkupációs terüly) a legfőbb polgári s katonai hatalom gyakorlásának alapján a hadseregőparancsnok a belgrádi

katonai kormányosság rendeleti lapjának második részében egy. április 10-én életbelépő rendeletet tett közzé, amely vámszabályzatot tartalmaz. vántarifával együtt és ezzel Szerbiának megészállt területét külön vánterületek nyílvánítja. A hadseregőparancsnok-
ság másik rendelete szerint a megszállott szerb ter-
leten tilos mindazoknak áruknak behozatala és kivitele, amelyek a monarchiában is behozatali vagy kiviteli tilalom alá esnek.

HIREK.

Virágvasárnap a plebánia templomban.

Lélekemelő szép keretben s áhitatot gerjesztő ajátással folyt le a nagybéti szertartások elsője a Forencik templomban, mely alkalomból a gimnázium énekesi köréből alakult önkéntes kar szőlőben megjelő precizitással adta elő Szt. János evangeliata passióját, mely ugy az egyes szereplők, mint a kar énekelő s a szakértők előtt sem hagyhattak semmi ki-
tógasolni valót.

Jól eső örömmel láttuk, hogy a minden szépárt és nemeséért hervóló ifjuság a vallásos kötelemköből is önkéntesen kivesszi részét, ami az erkölcsi nevelés értékes számlájára írható csak.

Különösen ki kell emelnünk az evangeliata szerepét betöltő Goricsanecz József, a Jézus szerepét betöltő, Rácz János s a Pilátus szerepében Mathea Károly nemkülönben az orgonát kezelő Banekovits János főgimnáziumi tanulókat, kik társikkal együtt dícedrelesen állották meg helyüket s a kik a nagy-
pénteki passiót is végezni fogják.

Aquincumbal — Meg kell magyaráznom, hogyan jutott e hely eszembe éppen akkor, midőn önágyaságát pillantottam meg.

Azt hiszem magyarázatnak elég lesz, ha bemutatom önágyaságát.

Nyílt feketés szeme volt, melyekből okosság, hogy ne mondjam egy csipetnyi hamisság sugárzott ki és ha szemem nem is emlékeztettek a Madonnára, feje nem mindennapos fej volt.

Szép barna arcaán az a bizonyos nyugodtság terjedt, amely titkolt szenvedést árul el és hullámossá hajszta kis szájakcskja és a szabályos profil Ludovic Herát juttatta eszembe. Rubázata is egyszerű volt, akárcsak a régi görög asszonyoké azzal a különbséggel, hogy az ő khitonja nem engedé látni azokat a hájakat, melyeknek szemléletésében a klasszikus hölgyek olyan szabadelvének voltak.

Am ha az őv feletti részről egy Praxitelesz mintázhatott volna, a folytatás már nem igen hasonlított a melozsi Venuszhoz.

Kis molett természetű asszonyka volt, ami bizony egy kisse előtt a szép fejtől, de ha eszegetni kezdett, az ember egészen ellejelette azt a csekély disz-
harmoniót, no meg aztán a neve is klasszikus volt — **Hóla.**

Nagyon megörült az eszmének, hogy Aquincumbal megyünk jövő héten vasárnap délután Igéretemet vette, hogy szórakoztatni fogom az egész uton Pesttől Aquincumig.

Feladatomban teljes tudatában még ugyanazon éjjel elővettem a nagy Momment, egy esomó régi-ségi folyóiratot, irodalmi történeteket, de kiváltkép a római történetirókat valamint komolyan munkába és kezdve Marcus Porcius Catótól, a nagy purtián iró-
tól, egészen Cornelius Tacitusig, a komor és pessimista bölcselőig, minden lehető elköttem, hogy igéretemnek helyt álljak.

Az előkészületeim elég szerény volt, de azért megvallom féltem kisse, hogy ez az asszony-klasszikus ismeretével sarokba szorit.

A nagy nap délutánja is elérkezett és a kis karavánból egy drága lélek sem hiányzott.

Indulás
A szórakoztatást természetesen mással, mint romai históriával kezdeni nem lehetett Ajkamról folyt a szavak árja és csak vártam holgyem megjegyzéseit — A torkom kiszáradt az igen hosszú diétióban, — de önágyasága csak ásitott hosszan, — mélyen és unós-untalan. Már majd kétségbeejtett a

helyzet, hogy egy férfi képtelen egy nő mulattatni midőn egy ur jött felénk. Szép markos szál ember, nyilván drámai hős, vagy henteslegény.

Azt hiszem ez az ur színész, szót önágyasága, talán belsően inkább, ha már beszél a régiek szineskedéséről.

Ezt olyan gunnyal vegyes kelletlenséggel mondta, hogy kiérezni véltem belőle, hogy a históriai részben elég ignoránsnak tart, most tudni akarja, mennyire vagyok a szép literatúraban. Erre aztán megerezstém a beszéd fonaltát s sok szó esett Catullusról, Seneccáról, Lucretiusról. Mig Catullinak Lesbíához való szerelméről beszéltem, addig odafigyelt a kópé, sőt midőn a szép Beroniceórl szóltam neki, élénken a hajzatához kapott, vajjon nincsenek-e a Vénusz oltárára érdemes firtjei. De amikor tudomásnyos szárazsággal beszéltem az autorok munkáiról, nyomban kerekre nyílt a piaci száj és álmosan terjeszkedtek a kívánatos kezek mindaddig, amig Aquincumhoz nem értünk.

Az amfiteatrum mögött kínálkozott egy szép dombos hely, melynek pázsítja valóságos szőnyeg volt, az innét nyíló kilátás pedig egy kis paradicsom. A muzemot és a kiáított történelméket behatóan vizsgáltuk meg és nem mondhatnám, hogy ezáltal

Ai Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága, választmánya, felügyelő, bizottsága és tisztviselői kara mely tájékozlással jelenti, hogy érdemeikben gazdag igazgatója és igazgatósági tagja

TRIPAMMER GYULA UR

életének 59-ik évében folyó hó 15-én hosszas szenvedés után elhunyt.
Az intézet tisztviselői karának 43 éven át volt ügybuzgó, munkás tagja, kiváló szakismerete és képzettsége az igazgatói állásra emelték, melyet 21 éven át mintaszerűen és sikeresen töltött be. Az igazgatói állásában az intézet ügyeinek vitelében kifejtett munkásságával előkelő helyet biztosított magának azok között, akik az intézet felvirágoztatása körül érdemeket szereztek. Az intézet legrégibb tisztviselőjét, az igazgatóság legkiválóbb munkatársát gyászolja benne, kinek emlékét mindenkor kegyelettel őrzi meg.

Földi maradványai

folyó hó 17-én délután 4 órakor

fognak lakásán (S. Echenyi tér 12. sz.) a római kath. egyház szertartása szerint bezengetetni s onnan a római kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni

NYUGODJÉK BEKÉBEN

Nagykanizsa, 1916. április hó 15-én.

Egy sóhaj.

Egy galiciai kis sárkunyóhában, földre sórt szalmán, szorosan összehajolva mely álomba merültek a fiúk. Nehez fárasztó mevetelés után, az ágyuk távoli dörgésének zenéje mellett alusszák mely álmatlankodó, hogy hajnalban tojtalihassák utjukat. Sürgős az utjuk, így feléjük a dicsőség, de a halál is vár rájuk a babér. — vagy olva, vagy halva, de meg akarják a megfogják szereznii.

Fiatalok, az élet tavaszán, alig pelyhedző ajakkal, arcuk rózsás pirban ég, s most alsznak. Rájuk száll az édes álom. Oh az álom az mindent megad, amit otthon hagyunk s miért fárasztó utra indultak.

A sápadt holdvilág fagyos tekintettel végig

elmaradtak volna öngyáságának tágra nyíltól ástásai.

Most jött a java. A közeli fogadóból sört hozattunk és cipőt, annyit hogy minden drága fejre egy-egy eset lttunk, ücskeltünk és táncoltunk mint a bachámsok. Azonban öngyásága a mennyire — annyira megtartotta komolyságát és figyelmét, hogy nőket ne ilyen iskolába való dolgokkal szórakoztassák. Beszéljük velük inkább Mirandáról és Adolákról.

Szót fogadtam neki. Szép dolgokat mondtam, amit tudtam a szerelemről és így mégis ébren tartottam figyelmi és felváltva folyt az eszmecsere épületes témákról, melyek nem voltak ásitásra ingerlők. Szó volt kaján barátnőkről, akik persze mindenben utánozni szeretnék öngyáságát; de ez nem más, mint a béka felváltkodása, azután beszélt még goromba mézárósról, akik még akkor sem barátságosak, ha elfogadják a husukat az ember.

Egy hétre rá megint azon tanakodtunk, hogy hova megyünk vasárnap délután.

Fel Aquineumba, szolt öngyásága, igenis Aquineumba ott jó pulva a pázsit, nagyon szép a tájak és mindenké felett pompás a — sör.

Bercelly Antal.

siklik a hófehér leplő földön, eillogva sziporkyva nyelg vele. Bokaikól a parányi ablakon is van dolga, meg megbirkózik a rókákkal piszokkal, melyet egy-egy tenyer télik melegek lököl. S a kis szobáuk össze-visszaugyan hogy halk sóhaj tört ki s száll száll meszre földre. Két könyvesp ered az ifju szeméből, lassan perog az ifju önkéntes szakaszvezető sápadt arcán. Derméden al meg a melleje feketete legyvered. De a sóhajnak szárnya van s repül a vízi a vágyát, a felkelt meszre, meszre... hazs... oda, ahol, — mint arjak, reszkető betűkkel, emeodott irrá-sal gyönyörű az idő... a mandulata virágzik... a kertben dolgoznak. Halk ima száll az ifju ajkától az Éghez s kigyul a láng az arcon.

Oh, csak előre minél hamarabb, hogy előzzük az ellenséget hogy győzzön az igazság. Hisz még az önkéntes a a virágzó mandulata illatát elhozta magával a róz-aszint gyűrtől levél.

— Nem lesznek új tankönyvek. A középiskolák tauterének reformjáról az utolsó időben számos ellenőrizhetetlen hír került forgalomba. Hiteles információk szerint.

— Csakugyan van szó gyökeres reformokról de ezeknek részletei meg nem valók a nyilvánosság elé. A legközelebbi iskolai évet mindjépeire a mostani tauter év érvényességében nyitják meg, mert hiszen a készülő reformokat az országos közoktatásügyi tanácsnak is meg kell tárgyalnia, azoknak a parlamentben is keresztüni kell menniök és törvényö válniök.

— Híre jött, hogy a háberti folyón változott földrajzi és történelmi viszonyok tanítására ideiglenes intézkedéseket lépétnek életbe — jegyezte meg a tudósító.

— Erről nincs szó. Igaz ugyan, hogy a háberti a történelmi és földrajztanítás dolgában megnövelte a pedagógusok helyzetét, de minden tanár maga meg bírja érteni a tanítványival a változásokat, anélkül, hogy a tanítási rendjét gyökeresen át kellene alakítani.

— Arról is beszélnek, hogy a legközelebbi tanév megkezdésétől kezdve a Kultuszminisztérium új tankönyvek kiadását nem enged meg.

— Még eddig semmiféle rendelkezés nem jött meg erre vonatkozólag. De hogy a jövőben nem kerül-e erre sor, nem tudom. Az bizonyos, ha valaki most akarna nagyobbababú új tankönyvet készíteni hoznánk fordulna (tanácsért, mi azt ajánljuk neki, hogy ne kezdjen most olyan vállalkozásba, melylyel esetleg hiábavaló munkát végez. Ezt tudják is tankönyvkiadók és alig hiszem, hogy akarmelyiknek is eszébe jut, hogy most új tankönyvekbe fektessen tőkét.

— Jövő tantervben helyet kap-e német nyelv tantervben tanítása is?

— Erről most nem nyilatkozhatom. Ez a vezet reform általános nagy kérdései közé tartozik.

— Csikvázy Antal. Nagykanizsa első érdemestere. Csikvázy Antal 44 éves korában szobrászati művészetet tanult a Magyar Királyi Akadémia művészeti iskolájában. A művészeti pályára való felkészülését a Magyar Királyi Akadémia művészeti iskolájában végezte. A művészeti pályára való felkészülését a Magyar Királyi Akadémia művészeti iskolájában végezte. A művészeti pályára való felkészülését a Magyar Királyi Akadémia művészeti iskolájában végezte.

— A világhírű Schmedt cirkusz folyó évi április hó 17-én hatón különvonaton Nagykanizsára érkezett és ma este 8 órakor tartja nagy megnyitó díszelőadását páratlan, itt még nem látott műsorral. A gazdag műsor több pontjaiból kiemeljük: Schmedt igazgató és neje szenzációs szabad lödömítási. — Chester H. Dieck amerikai csoda kerékpárművész. — Froso! Slemá kapitány és Alice k. a. a legjobb bur óleslővők. — A világhírhírű, síkfépben bemutatva. — Alberti ur és Agnes k. a. kettős jockeylovaglás. — Anni és Fini k. a. kettős voltjelovaglás stb. stb. Valamint a többi attrakciók. Kedden nagy Sport előadás. A n. é. közönség szives pártfogását kéri az igazgatóság.

— Től apó nem trófiál. Ellátogatott egy kissé hozzánk, hogy megfenyegesse mindasokát, kik a háberti örületes zajában eszméletüket vesztve yerik dacosan mellőket, hogy ók aludni nem óhajának, meg nem bajolnak. Óh! jaj pedig itt az idő példa, csak egy kissé becsússa az Ur szabadjára az elemeket, milliók pusztulnak éhen s a föld elemelti mindasokat, kik dolyfós elfogultságukban magánöngyfelekedtek s milliókat hurocolnak a vándoridra, milliókat borítanak gyászba, tessnek bénává s juttanak koldusokra. Ember — ember. Miré lettél? Vissza-térte ősi vadsgodhoz, levétközve mindent ami isteni volt rajtad.

Hát ez a humanizmus?
Ez a kétezer év civilizációja?

Ezt a szennybe fullt emberiséget váltotta meg a szeretet?

BERLIN

HAGYMOZÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícséretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tótalan joga. Irtá: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasas munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésről szigoruan tudományos, másrésről könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúraberter tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Iff. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrés harcterein történik, azt mind ott látni a fotó színpadán képeken. Érdekesség, művészi stílussal és előkelő és jellemző Heroeg képeinek határolt, az Uj Idők. melynek minden száma aktuális közleményben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom alapja — Hírlapjainak ára negyedére 6 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedére 6 korona. „Világ”-színpadával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Gyöngyösi-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Hírlapjainak ár félévre 10 kor. Mutatványssámmal készsággel küld a kiadóhival.

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajtatott kitérőn megszerkesztett napilap keretében értenni, az az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 40 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyfársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALANIZSNA!

IFF. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felülvizsgáló:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona. **Előfizetés: Egy év után ára 12 korona.**

„Uram eljősz-e“?

A fegyverek zöreje, az agyuk dörgése között az életnek áradata rohan el előttünk. Ezer esemény zajlik percről, percre le. Esmékek és érzelmek egész tömegét termelik a napok, az órák. Ez esemény tenger vérszenes zugó hullámaina dobott ember már—már hitét veszítve keresi a világitó fényt, mely vigasztaló, biztató ragyogásával végre a béke biztos révére kalauzolja. S e zürzavaros kavardásban mennyi erkölcsi és szellemi értéket semmisített már meg az elbizakodott nyugot akarárs, az elsavanyodott nemtörődömség! Mennyit pusztított el a mindenáron újítani szándékozó meg gondolatlan, a meglevőknek és a multaknak kritika nélkül való vak gyűlölete. De azért vannak tán még az emberiség lelki életének tárházában kincsek, szellemi és erkölcsi javak? Szülői nagy koroknak és nagy embereknek melyek nélkül nincs igazi történelmi kiválóság, termékenyítő munka, fölemelő öntudat, sem megnyugtató boldogság.

Kell még lenniök nagy idealoknak, melyeken nem tudott kifogni a szemforgató álbölcsesség, miket nem tudott még kiirtani a köztudatból a gyűlölködő elfogultság, nem volt képes elposványosítani a mindent pusztulásra kárható jóra való restség. Lehetetlen, hogy a háborus zaj közepett kivesszék volna az emberiség lelkéből ama szellemi és érzésseli tünetek, melyek ideállokká magasztosulva, a világ történelem folyamán legdrágább kincse, boldogító vigasza, nemes tettekre serkentők voltak a derék, igaz lelkeknek.

És miféle ideál fog bennünket kivezetni e rettenes káoszából s ment meg a biztos elpusztulástól?

Az ideálok ideálja, a hit.

A hit felsőbbrendű emberi hivatásunkban.

A fanatikus bi dom a magyarság nemzet és állam fenntartó erejében.

A megbékült, nemes szivekből fakadó hívés egymásban, embertarsainkban. A törhetlen hit a tiszta eseményeknek áldást hozó győzelmében, mely békés megértést, termékenyítő munkát vigyen e szomorú, ösztövére magyar ugarokra. A minden kicinsyeskedést legyőző önzetlenségnek erős akarata, hogy nálunk is végé végig hullámozzék az ország minden térein a megváltásnak ünnepecs, imádságos zsolozsmája. Betöltsön minden szívet a legfelségebb princípiumnak nemes lemondásra, őszinte megbékülésre tanító szavaival: „Szeresd felebarátodat“.

Hadd jöjjön végre hozzánk is a megváltó! Hadd menjünk mi is énekes ajakkal, boldogságtól túlaradó szívettel elébe. Örvendező szájunk ékes szóval dicsérje az urat, ki ime megváltand minket minden bajainkból. Áhítatos halk zsongásból, fóközatosan mind erősebben mind szélesebb hullámokban emelkedve csendüljön föl, zugjon az égi magasságok felé a nemzetnek zokogó imádsága a himnusz. Legyen egyszer ünnep a szomorú magyar földön is!

Vajjon ez örjögő kaarodásb un meg tud e még állítani, zuhárásunkban még fenn tud e tartani a Megváltónak szelid szemrehányó tekintete? Lelkünk legmelyét megrendítik e az alázatos megbánásra nógató szavai?

Szomorú szívetl kérdezzük nagy nyomorúságunknak vigasztalatlan mélysegeiből fölkiáltva Ő hozzá:

„Uram eljősz-e“?

„Uram megbékülünk e valaha“?

B.

A negyedik magyar hadikölcsön.

Több mint husz hónapja annak, hogy megismeresítésünkre törő ellenségeink reánk zúdították minden idők legnagyobb háborúját. Azóta diadalmas fegyvereink súlyos esáspákokat mértek roppant számos

ellenségeinkre és szövetségeseinkkel együtt aratott döntő győzelmek nyoman immár nincs kétésg a végső siker iránt.

A hosszan elhuzódó háboru nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államkincstárral szemben, a hadiszükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadiellátás költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezentúl — úgy mint az előző hadikölcsönöknél, azonban a zárolás mellőzésével — 6%-al kamatozó járadék-kölcsön-kötvényeket és ezzel egyidejűleg 5 1/2%-al kamatozó állami pénztárjegyeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez a legutóbb a német birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírási időtartama 1916. április 19-től május 23-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postakapcsoló-pénztár és követtető helyek, a összes számtartó hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A bemutatásra szülő 6%-os járadék-kölcsönkötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás, a bemutatásra szülő 5 1/2%-os állami pénztárjegyek pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás címletekben fognak kiállítani. Tehát a negyedik hadikölcsönnél is a 6%-os járadék-kölcsönre jogvesztő legkisebb összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé téssek.

Az aláírási ár.

A kibocsátásra kerülő címletek aláírási ára a szerinte, a mint az aláírt összeg ellenértékének befizetése a kétszere osztott aláírási időtartam első vagy második felében történik, avagy az alább ismertetendő kedvezményes (résletekben történő) fizetési módotat vétetik igénybe, az időközi kamatokra való tekintettel különböző összegekben a következőképp van megállapítva:

I. a kibocsátásra kerülő és 6%-al kamatozó járadék-kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 koronértéktől:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egészen ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 korona 30 fillárban;

b) az 1916. évi május 5-dikét követő időben 1916. évi május 23-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 50 fillárban;

2. ha pedig a kedvezményes (részletekben történő) fizetési módotat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 koronában:

II. Az $5\frac{1}{2}\%$ -kal kamatozó állami pénztárjegy aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetett;

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig beszárolg történő aláírás esetén 91 korona 91 fillérben;

b) az 1916. évi május 5-ikét követő időben 1916. évi május 23-ig beszárolg történő aláírás esetén 93 K-20 f-ben;

2. ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módotat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 97 K 65 f-ben. A fenti árakon felül az aláíróval szemben sem folyókat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Kamat (szelvény) esedékesség.

A negyedik hadikölcsön 6% -os járadékkötvényei 1916. május 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró félévi utólagos részletekben évi 6% -kal, az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyek pedig 1916. június 1-től kezdődőleg évi $5\frac{1}{2}\%$ -kal minden év június 1-én és december 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoznak, tehát a 6% -os járadékkölcsönnél az első szelvény 1916. november 1-én, az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyköcsönél pedig 1916. dec. 1-én esedékes.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6% -os járadékköcsönre aláírt összeg 100 K-t meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6% -os járadékköcsönre történő és 100 K-t meghaladó, valamint általában az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyköcsönre eszközölt aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10% -a biztosítékképpen leteendő; és pedig a kir. állampénztárnál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítőhivatalainál, továbbá az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetben képzésben, a többi aláírási-helynél pedig vagy képzésben, vagy olyan értékpapirokban, a melyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig a következőképp fizetendők: a jegyzett összeg ellenértékének 25% -a legkésőbb 1916. június 9-ig, a jegyzett összeg ellenértékének 25% -a legkésőbb 1916. június 17-ig, a jegyzett összeg ellenértékének 25% -a legkésőbb 1916. jun. 28-ig, a jegyzett összeg ellenértékének 25% -a legkésőbb 1916. július 8-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a fenti biztosítékokat elszámolja, illetőleg visszaadja.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszternek fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közteszedő három havi előzetes felmondás mellett egy a 6% -os járadékköcsönt, mint az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyköcsönt egészen vagy részben, névértékben visszafizetése, azonban az esetleges felmondás a 6% -kal kamatozó járadékköcsönre néve 1921. november 1-ét megelőző időre, az $5\frac{1}{2}\%$ -kal kamatozó állami pénztárjegyekre néve pedig 1921. december 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyköcsön visszafizetése.

Az $5\frac{1}{2}\%$ -os állami pénztárjegyekben megjelölt tökélettel a m. kir. Államkincstár a beváltóhelyeknél a bemutatónak, az állami pénztárjegy bevonása ellenében, minden levonás nélkül, adó- és illeték mentesen 1926. június 1-én visszafizeti.

Adó- és illetékmentesség. A kibocsátásra kerülő címletek után járó kamatok éppúgy, mint a kölcsönvisszafizetés alkalmával a járadékköcsönnyeknek, illetve állami pénztárjegyeknek, tökélettel minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó bérlet és illeték levonása nélkül fizetnek ki.

A címletek pupillaritása. Az aláírásra becsajtott járadékköcsönnyek és állami pénztárjegyek — ugyanúgy, mint az eddigelő kibocsátott kadiköcsönköcsönnyek — a gyámoltak és gondnokoltak pénzének elhelyezésére alkalmasak

Bételek felhasználása a jegyzés céljára.

A betéti fizetlet foglalkozó intézeteknél s más ily cégekkel 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium-feloldó rendelkezésben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések céljaira — önrésztőleg a kikötött felmondási időközépségben tartása mellett — teljes összegükben igénybevehetők

Azok, akik a befizetésekre ilyen betéjüket kívánják igénybevenni, annál az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnél közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamattal mellet a kibocsátandó köcsönnyekre és állampénztári jegyekre, valamint a kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó járadékköcsönnyekre és állami pénztárjegyekre az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. Hadiköcsönpenztár, e járadékköcsönnyeknek, illetve pénztárjegyeknek kézzilagoló való leköcsés mellett, a névérték 75% -áig, a mindenkorli hivatalos váltóleszámitolási kamattal, tehát jelenleg $5\frac{1}{2}\%$ -os kamat mellett nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben.

A nevezett két intézet ugyanezek a mindenkorli hivatalos váltóleszámitolási kamattalban nyújt a náluk zálogoló elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazolható a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily adócsónk a mérsékelt kamattal kedvezményben 1917. december 31-éig szintén részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt a jegyzett összegre eszközözendő befizetés céljaira folyósított kölcsönök után a fél kívánására, a mindenkorli hivatalos váltóleszámitolási kamattal helyet, 1917. évi december 31-éig, évi 5% -os állandó kamattal biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. Hadiköcsönpenztár a fent körülírt módotatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen felhívás felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra becsajtott hadiköcsönnyel jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a

kölcsönnek, illetve az ily irányú kérelem előterjesztésekor igazoltan fennálló részének visszafizetésére évi 5% -os állandó kamattalban fognak új kölcsönt nyújtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5% -os állandó kamattal fognak alkalmazni. Ez a kedvezmény is 1917. évi december 31-ig marad érvényben. A kormány gondokodni fog továbbá arról, hogy az előbb jelzett s a nevezett két intézet által 1917. december 31-ig nyújtott kedvezmények az aláírt részére ez időpont után is — és pedig az állami pénztárjegyköcsönre vonatkozólag 1919. évi június hó 30-ig, a járadékköcsönre vonatkozólag pedig 1921. június 30-ig terjedő hatálylyal — a jegybank vagy valamely más, a kormány által kijelölendő intézet részéről biztosítottassanak.

H I R E K .

Fenn a Strypa-völgyben.

Fenn a Strypa-völgyben havas, zord
[éjszakán,

Golyó tépelt sebet egy magyar katonán.

Száraz nefelejt volt a blúzába varrva,

Ottalmazon nyugszik rajta állott karja.

Halkan zúgnak-búgnak a sötét fenyvesek...

A fakoporsóra a göröngyök esnek,

Kip-kop, kip kop, kip-kop, csöndesen

[maradjunk,

Hogy e hős fiamak álmát ne zavarjunk.

Álmodik: az erdő csöndes gyaloguján,

Nefelejt-csokorral jön egy szőke lány.

A kis kék virágok a sirhantra teszi,

S hogy ki ne száradjon, — könnyével

[öntözi...

Százados fejüket meghajtják a fenyők,

Csendben, némán szállnak el a sötét felhők.

Oll az orosz erdő fagyos magányában,

Tovább álmadozik egy honvéd sirjában.

BARTÓK ANTAL.

Az ötletes uzsora.

Mikor már mind-felől rácsba szedbe ökt, ök akkor se engednek: még egyre történnek próbátkozások, hogy az árszabályozó kormányrendeletek részen kiszorításának rabolni, csúni és a megmaradt maradványok ipusítottai a keszvényes dolgozókat. Jovanovitch tevési kormánybiztos küzd most egy új tarta uszortrák ellen: sokhelyütt gonosz szatócsok, ha már kórlátlanul nem srófolhatják az áratok megtagadják a szükséges holmi kiszolgáltatását és a szegény vevőknek csak olyan feltevellel adnak a fix áru szükségleti cikkből, ha egy csomó mást is, feleslegesen keltő de szabadon drágítható — áru holmit is vásárolnak. Ha a szegény ember megállapított áru eukorhoz akar jenni, kérszelen padlányapított vásárolni melle annyit, amennyivel a kereskedő uzsora hasznát a eukor maximális ára fölött is biztosítani

lúdia és a szegény ember megveszi a padlónyomát, mert nem tudja, hogy a törvény megelégedt-e az ilyen úszartól, hi védelemért a törvényhez fordulna. A járattalan és a törvényes eljárásról való idegenkedés teszi olyan könnyűvé az úszások munkáját és olyan nehézvé a hatósági ellenőrzést és abból következőleg a közigazgatás embernél nemcsak az a kötelességük, hogy a megtudott esetekre lesújtassanak, hanem az is, hogy a népben a törvényes eljárások iránt szeretettel, türelmessel és aljai jóssággal bizalmat ébresszenek.

Kritikusz

— Hogyan tüntetett ki a trónörökös két hős katonát Károly Ferenc József kir. herceg trónörökös az északi fronton való legutóbbi látogatása alkalmával arról értesült, hogy a salzburgi származású katoná Szecht Antal és Perencz a harcokban különösen kitűntette magát. A királyi herceg bemutatatta a két katonát, szabadságot eszközölt ki számukra és meghívta őket, hogy az utvári különvonaton utazassanak Bécsbe. Ut folytatama a kir. herceg utarészesen elbeszélgetett a két katonával, megvendégelte őket és intézkedett, hogy Salzbürgben lakó feleségeik értesítést kapjanak a bécsi északi pályaudvarra való megérkezésükről. A kir. herceg a két katonát feleségeikkel együtt az északi pályaudvarra és utazási költségeiket is megtérítette. Mind két katonára birkoska az arany vízcsepp éremek.

— Úszások emlékkönyvébe A háborúsok lelkeiben fűzött esábitott arra, hogy kíméletlenül lövődjön meg az országos vagyonok. A törvénynek kellett teljes szigorral küzdeljünk, hogy a hiénák molnárjait valahogyan feketé tartassák.

A németek jártak és járnak elől a háborús idők kihalásból úszások komeny megbüntetésében. Mindehben egy burgyonak-ereskötő ezerötösz mára pénzárnyagra illeik mert bebizonyítottan egyetlen egyszer, egyszer a maximális árúért fölött követelt árúért. Érdemesnek tartjuk az illetéki indoklásából a következő részt közölni:

„A háborús időben üzött úszóra alaps elveteimről értelemről tanuskodó büntelt. Aki ezt esekészki elárja saját népet, hazáját. Az elj-fentartá-hoz szükséges élelmiszerek igazsálatlan megdrágítása gyenzíti népünk testi, kiváltképpen szék szellemi életét. A fronton álló csapatok bátorsága és harc-készsége szenvedhet az élelmiszertúszóra okozta ama gond alatt, hogy az otthon maradt asszonyok és gyermekek külön nem táplálkozhatnak. Az élelmiszertúszóra büntése az állam fundamentumát, megzavarja a benső rendet; feyegyeti a serdülő ifjúság egészségét melyen jövőnk akaszték felépített. Aki élelmiszertúszorát az az árúért egy sájtájához tartozók mint belső ellen-ség hába tanadja hazáját és kockára veti mindazt, amit vitéznek. Ezen a harcban megszereztek kiküzdötték nekünk. Ezért kell az élelmiszertúszorát a legkeményebb büntéssel sújtani.”

Ez a vélemény a német bírónak az élelmiszertúszorokról, kiket melőn tart a nép árúitok.

A hadbavonul hivatalnok képzett
Egy hivatalos lapjából száma a kormányrendeletét közli a képzettség mologos megszerzésének kötelezettségével alkalmazott közhivatalnokokat

hadbavonulásuk követezőtében örök hátrányok megszerzésében. Ezeknek a hivatalnokoknál a képzettség megszerzésére megszabott határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a közhivatalnok a katonai szolgálattól történi elbocsátása után közhivatali szolgálattal megkezdte. Az ilyen hivatalnok nem zárható ki az előléptetésből. Az ilyen előléptetésre nyert alkalmazás a képzettség megszerzéséig ideiglenes marad.

— A tizenkilenc-ötven évesek újjászorozása. A hivatalos lap legújabb száma közli: Legújabb rendelet szerint a 19—50 évesekot újjászorozák. A 19—38 évesekot május 16 tól június 2 ig vizsgálik fölül a többi korosztály pedig később meghatározandó időben. A felmentettek felmentésüket igazolni kötelesek.

— A hadügyminiszter és a fatalpu cipő. A Honi Ipari ipari és közigazgatási szaklap legutóbbi számából vesszük az alábbi érdekes hírt; Bíró Károli hadügyminiszter a saját lábán heteken át kipróbálta a fatalpu cipőt. Nemcsak a hivatalos helyiségben, hanem az utcán is hordta azt és hogy mennyire meg volt elégedve, azt igazolja, hogy azóta sok ezer párt rendel a hadifegyvergyárak részére és legközelebb ilyen cipőt küldet majd a szibériai hadifegyvergyárban lévő katonáknak is.

— Az élő állat árát nem maxszimálják. A fővárosi tanács legutóbbi értekezletén Serbán János miniszteri tanácsos kijelentette, hogy semmi esetre sem tartja kivételnek az elősörtés árának maxszimálását. Azon a nézetben van, hogy csak az emberi élelemre nem alkalmas disztribúzió és szalonna ára maxszimálható. Tudomása szerint a nagyarányú ipari hírlalás folyik az országban, remélhető tehát, hogy a mai állapot javulni fog.

— A hadikölcsön. A negyedik hadikölcsön tudniillik két típusú lesz: 6 százalékos kötvényekből és 5,5 százalékos pénztörvényekből fog állani. Az utóbbiakot 10 évi föntudásra konzorcium veszi át és helyezi elől. A pénztörvények kurzusá hírt szerint 92-50 fölött lesz, míg a kötvényeké 97-10 korotát kell fizetni. Zárólt kötvények nem lesznek. A jegyzés husvét után veszi kezdetét és egy hónapig fog tartani.

— Aggodalom a fronton. Nem kell megijedni, nem arról van szó, mintha a fronton küzdő katonáink a hadihelyzet miatt aggodnának. Ők jól tudják hogy a harcerekon tényesen állunk s a mi változás bállhat, az is a mi javunkra lesz. Valahogyan hírs kereskednek annak, hogy a háború után minden nőlen embernek legalább három feleséget kell tartani, sőt a fronton azt is tudták, hogy nem sokára ezt törvényben is kimondják. A fronton lévő katonák panaszos levelet írnak háza, hogy ezt a törvényt az úthorolók minden áron gátolják meg, mert ők szembe néznek ugyan minden veszedelemmel, minden ellen-ségünket megverik, de már három asszonyval nem tudnánk megküzdeni, mert emiatt nyolcsz feherépp az egész orosz ármádánál is megszedelembebb és ha megis valóra válik ez a hír, a mi őket egy megbeszélés akkor lakóitól ott utaradnak a esatáron, elvezre azt megessen érdemlik meg, hogy vítez-ség jutalmul három feleséget varrjanak a nyakukra. Nagy ijedelem lehetett ott a fronton, míg aztán az ottitói lövelésből megnyugodhattak a

nőlenek, hogy ne féljenek, jőjenek csak háza dállal, mert még a régi állapotok uralkodnak ma is és a kormánynak esze-ágában sincs megnyomorítani hős legényeinket a három feleséggel.

— Újjabb rendelet az állatállomány védelmére. A földművelésügyi miniszter újabb rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságok első úszátselölébe, hogy különös gondot fordítsanak arra, hogy az illetékos közölgés a szarvasmarhák levágását szigorúan ellenőrizsék s ne engedjék meg, hogy három éves aluli úszók kerüljenek levágásra. Mindantalan fordulnak elő olyan esetek, amelyek kötségtelenül bebizonyítják, hogy a hiparosok kijátszák a rendelkezéseket, az állatok passzusát pedig ismeretlen kellek megmhamisítják. Rendkívül óber figyelemmel kell az ellenőrzést gyakorolni, mert különben nagyon sok visszaélés történik.

— A Hadsegélyző jövedelme. April 1-én rendezett esély összes jövedelme 1314 Kor. Összes kiadása 237 K 22 f. Tiszta jövedelme 1082 K 18 f. Kényi maradt ebből katonáink husvétii szeretetadományára.

— Hus a hatósági székben. A helyi hatóság husvétii ünnepekre több borjut és egy darab marhát fog vágatni és háslig kimérni, hogy így eszeton a közönség jutányosabb áron juthasson némi kis husételhez. Természetes a gondoskodás a szegényebb sorosak szemponyából történik, kik máskor alig juthatnak husételhez.

— Liszt a kereskedésekben. Hogy a közönség husvétii lisztalkségletét kielégíthesse a város hatósága akként gondoskodott, hogy a közönség élelmészére szánt 0-4s és főzölisztet a helybeli kereskedők között szétosztotta s ott szükségletét mindenkik kielégítheti.

— Katonazene. A 12 Landwehresrad zenekara husvétiasrnapján a Centralkávéházban a Hadsegélyző javára hangversenyt rendez. Husvétihétfőn délután 3 órakor pedig a Sítátozen hangversenyes a katoná zenekar ugyancsak a Hadsegélyző részére.

— Harc a tejfelért. Nem mese a valóság, amit ideszögesek a piaci életből. Tegnap reggel történt, hogy a piacon a tejeles faszék körül egész harc fejlődött. Már nemcsak a husos faszékért folyik a harc, hanem a tejelelést is. Ugy történt pedig, hogy néhány falusi asszony szép esendesen helyétre akart ülni, hogy aztán majd kimérik bádogatásra a tejelet. De a vásárlók nem akartak tudni a csendes nyugodt kiméréstől. Mindenki félt, hogy ha amenny nyugodtan kerül rá a sor, akkor neki nem jut. Nosza tehát, minden vásárló asszony egyszerre esett neki a tejeles asszonyok. Asszony, kisasszony, eseléd s más vásárló közönség rohanot intésott a kánának, hogy bevegven belőle valamit egy habarásra. Már-már tragikus lett a roham vége, mert az asszony a nagy zűrvárban csak azt vette észre se pénz se tejelet. Nagy segítségül hívásra egy rendőrvatkozott be a dologba, mire sikeresen megoldódott a harc. A pénz — a tejelet helyére vándorolt.

— Boldog husvétii ünnepeket kívánunk
lapunk t. olvasóinak, munkatársainak és jóbarátainknak.

„BERLIN” MŰGYMÖZŐ SZÍNHÁZBAN

Minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, mialatt a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a n. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícsőretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Új Idők. A világháború leghíbb krónikása, írásban és képből az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történetét, azt mind élénk tárja füstöl szőpéggé képekben. Érdekesség, művészi vívóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Új Időket. Melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melagon ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványtámat kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchardé

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhásról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, szívese elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves évre	32 korona.
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az ellemesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra íg sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Főszerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Feladv. szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön
Előzetes ára: Egy évre 10 kor., félre 5
korona, negyedévre 2 korona. — A. GY. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Verbuváljunk.

Az egész értelmiség, papok, tanítók, jegyzők éppen mint a közigazgatási és állami szolgálat tisztviselői kara, valamint a sajtó munkásai örökre maradandó érdemeiket szereztek a részben, hogy a hadikölcsön már eddig három ízben oly nagyszeműtlen fényes eredménnyel sikerült.

Most, hogy a magyar haza negyedszer fordult fiaihoz, az itthonmaradtakhoz, kétfésszel mindamaz anyagi eszközöknek nemzeti kölcsön formájában való megadásaért, melyek Magyarország nemzeti és állami fenmaradásáért, a jövőd nagyságának kivivásáért folyó hőroszi küzdelemhez elengedhetetlenül szükségesek: most ismét ugyanazokra a lelkes és önzetlen hazafiakra vár a nemes szép feladat, akik az előbbi sikerek alapjait megerősítették, hogy önmaguk is jó példakkal előljárva, ismét összeverbuválják a nemzeti ügy eddig is győzelmes lobogója alá mindazon harcosokat, akiknek kötelességük a véradó melletti pénzidővel is járulni a végső diadal

kivivásához s ezzel egyuttal a sóvárgott béke idejének hozzánk közelébb hozásához.

Nohi a magyar állam polgárságának már magától is megvan a helyes érzete aziránt, hogy a hadikölcsönre való irakozásban tulajdoi képen nem is áldozatról van szó, hanem igen nagy hasznóhajtó, jó üzleti befektetésről: min lazonáltl még sem felesleges az emberek külön buzdítása és nem árt a helyes szervezés, vezető- és irányítás, hogy a jegyzők lezárásakor ismét mentül ényesebb eredménnyel büszkélkedhessünk.

Akik a néppel legközelebből érintkeznek, azok tudják legjobban, hogy még mindi; vannak olyan elrejtett zugolyok, ahová a felvilágosítás fényoszlopjának sugárkévébe be nem hatolt. Vannak aggodalmasodók zsuorigi lelkek, akik az előbbi hadikölcsönök jegyzéséről lemaradtak s akiknek énzük, halott tökéként még ma is a ládájuk fiában, kendőjük csüskében rejtelkedik s vannak kényelmeskedők, indolenszek, akik nagyokat nyújtózkodnak, vállukat rángatják, hogy már adtak egyszer, tán két

szert adtak, adtak, miért adnának negyedszer is? . . .

Lehetnek még önzők, lelkiismeretlenek is — hisszük, ilyenek nagyon kevés számmal, akik bár a háborus viszonyok kivétel-szerencsekerekének forgandóságán tollaskodtak fel, vagy osodtak meg hírteletlenül rendkivüli módon — s mégis húzódoznak . . .

Mindzeket fel kell világosítani rábeszéléssel, meg kell győzni példákkal — ha kell né; tán presszióval is — hogy erkölcsi kötelességük nemcsak a haza iránt, hanem önmaguk és maradékaik iránt is, hogy hadikölcsönt jegyezzenek. Kitél mi tellik.

A hadikölcsön jó üzlet: Ezidősszerint a legjobb, amely busás kamatot hajt a befektetőnek, de egyuttal olyan magvétel is amelyből békét aratunk.

A békét nem adják ingyen. Ezt is meg kell vennünk. Véren és pénzen. Aki nem adott vért: adjon pénzt. Voltaképen ügyis önmagának és ivadékaiknak adja. Aki már vért hullatla, az már önmagától is

Levél a harctérről.

trypa part. Április hava.

From ezt a levelemet, a muszka határról.

Sűrű szemü havas eső csepereg a fiárl.

Szárkászárnyu kódok szállnak, dértől hns a hajnal.

Igy élünk mi kedves Annus tele ezer bajjal.

De mikor feltöközött a kelő nap korongja.

Leolvad a szívünköl a lelkünk minden gondja.

S réd biznak a tündökölő fényes napsgárna.

Vigyé el a mosolygásunk a magyar határra.

Nyújtózkodunk egyet-kettőt lent a fedezékben.

Csak az Isten látja mi jár mindnyájunk eszében.

Elitkölja ilyenkor ha feltűnik előltünk.

Csak a szíve szorul össze csak a lelke vérez.

Es itt vagyunk itt mindnyájan, jó öreg tüzecek.

Ügy érez itt egytől egyig mind ahogy én érzek.

Es ilyenkor alig várjuk, hogy telefon szólj n.

Hogy az ágyu acélesőve villanókat szorjon.

Az ellenség ilyenkor ha feltűnik előltünk.

Mint a bosszualó Isten, oly biztosan lövünk.

Hatáll víz a Sztola ágyun mindenik golyója.

Satnya muszkat tele még az imadag sem óvja.

Ne félt a gyümölcs Annus, megégit az Isten.

Örökké csak nem maradunk, nem lehetünk itten!

Majd csak elfogy a sok muszka, ássuk már a vermet.

S egy szép napon — meglásd Annus — majd

(csak otthon térnek.

Gyürk Zsósef.

Rokkant katonáink között.

Iskolánk jödeje rokkant katonák önlökörháza. Gyakran megfordulok a kar vagy láb nélküli ember-rokosok között. Jobbára magyar és román földműves paraszok, 21-től 45 éves korig. De hősök mindamyan. Mert nem tudom, melyikük-z-kell öbb lélek-energia, megállni lételeen nekül dörge gránátzserban, vagy pedig alhoz, hogy a kéz-vagy láb nélküli ember eszigdesen nékül szembe tudjon nézni az ölettel. Es ezek az emberek nem ismerik a lélekhangyito reménytelenséget, a senyvesít, maga a megvoldó bántódást. Bizony hősök mindamyan. Csak a látogatóla jött asszony-nép törköt főtogatja a göröses zokogás. Es a büna katonának van ereje hozzá, hogy vigasztalja a síró feleséget, a kétségbeesett anyát, vigasztalja, bátorítsa őket egy új élet biztató remény-

kedésivel. S amint a folyócsa löcskén üvöl, hurró fojtott hangon fulbesuttogja a jövőt, szeméni rágyogása, nekintőlő arcra bizonyítja, hogy erősen hisz abban, amit mond, hisz az ő megújuló életében s ez az új élet neki nem csupán remény, de győnyörtés is.

Es miért ne reménykednék? Csak testi ereje fogyatkozott meg, a nagyobbik értéket, lelkeknek irias-ségét épen hozta vissza. Az öke szaru helyére jövöben az értelmi belátás gyümölcsözötése lesz a kenyéradó gazdája. Az értelmi munka, a mely anyu embermillió-asztalára teremt puha kalacot, miért ne teremhetné meg az ő mindennapi kenyere?

Ez az egészséges gondolat irányíthatja a rokkant katonák nyugt intéző bizottságok ügyelmét az iskola, az iskolai képzés felé, s az önlökörhatalmal kapcsolatban elemi és polgári létesítetek. A rokkantak nyugt intéző hatóságoknak az egyenlőletnek ama szép gondolatát, az iskola első ténykedése gyantát mezej beplántálta a büna harcosok lelkébe s ezzel visszaadta léleknyugalmaikat, új élet reményét állította a sívár kétségbeesés helyére.

A harcos löcséből törekvő, jámbor diákok lettek, akikkel öröm foglalkozni. Látni kell az önle-

tudja, hogy pénzt is kell adni. Mentül több pénz gyűl össze: annál közelebb a béke.

Ezeket és ezekhez hasonló igazságokat kell — hogy úgy mondjuk — szájukba rágnunk mindazoknak, akiket a negyedik hadikölcsönre való hozzájáruláshoz megnyerni akarunk.

Verbuváljunk!

Jó tanácsok egy kétségbeesett embernek.

Válás barátom levelére, ami ezeknek is szól.

Hát kérlek szépen, ne haragudj, hogy azt az elkéseredett hangu leveled nem közlöm, de nem akarom, hogyha lehiggadsz és újra átgondolod, azt amit papírra vetted megbánd és holnap engem eszélj meg, hogy nem volt több eszem és nem téptem össze.

Mert látod, nincs is egészen igazad, legalább is nem mindenben. Hogy vetted egy pár cipőt 60 koronáért és a cipészed kijelentette, hogy bír a talpa nem sokáig fog tartani, hát ez kérlek még nem használás.

béka katoná arcának boldog derűjét, mikor az abc ákómbákomjaiból az első értelmes szókat összerakja! A román bakának természetesen ez fokozottan nehéz dolog, de testvéri készséggel siet segítségére a magyar fu. Nem kisebb lelkesültséggel dolgoznak a magasabb osztályok, a polgári iskolák diákjai. Az ő örömtük tudatosabban. Aláírják a gyönyörűségeit, amint az ismereteknek mind tágabb-tágabb köre nyílik meg előttük. A tanítás az összes modern pedagógiai elvek lehető figyelembevételével történik, kiváló szakemberek vezetése mellett. Nagy gondot fordítanak nem csupán az ismeretszerzésre, de a kedélyképzésre, a nevelési hatások kellő érvényesítésére is. Az énekkari órák, az időnként rendezett hangversenyek, kedvelt szórakozások.

Ezt az iskolai munkát kiegészítik a műhelygyakorlatok. Szakavatott mesterek vezetése mellett cipész-, szabó vagy asztalosmesterségben nyernek oktatást. Ki-ki hajlama és testi alkalmassága szerint. Igazi munkaiskola!

Ilyen rokkantiskolák szükség szerint létesítenek. Már a tűzvonal mögött néhány kilométernyire elhelyezett tábori kórházakban megkezdni áldásos munkáját a rokkantiskola, hogy a béna hadifiat ezel új életre kényszerítse elő. Háború végéig már egész kis irodalma lesz a rokkantiskolájának. Nem egy értékes tanulsággal fog ez szolgálni a mindennapi iskolásnak.

Hogy a testi épségben megfogyatkozott ember a kultúra által akarják a dolgozó társadalom számára értékes tenni ebben a humanitás mellett, a szociális kötelesség mellett az idők jelét is láthatjuk

— s — a.

Megengedem, hogy kevésbé érződ ki belőle a humor, mint a cipészed, de elvégre, hol van az megírva, hogy neked abból a rongyos 120 korona fizetéséből 60 koronát kell cipőre áldoznod. Miért nem vetted fatalpu sandált? Sokkal olcsóbb és a talpat még az utóknád is vigelni fogják. Ezzel pénzt is takarított meg és legalább jövőnöd utóknád is örökséghez jutnak, mert ahogy én fogok és a fizetésed ismerlek, mást ugyanis aligha hagyhatok neked.

Szörnyen fel vagy háborodva a kávé ára miatt. De minek igazatod magad, ha kávét inni akarsz? Bizd azt a kávéra hiszen azért iszod, hogy igazasson? Vagy ha már igazatod magad akkor miért nem iszol árpakávét, hiszen ez sokkal olcsóbb és nem igazat.

Különbön én elárulok neked egy titkot, hihetetlennek tartod, pedig igaz: nem is muszáj kávét inni!

Határozottan ismerlek embereket, akik nem kávéztak és sokáig éltek, sőt meg most is élnek, hidd el, sokan, akik nem kávét, de sós paprikás kenyéret, sült krumplit, vagy savanyú paprikát kávéznak reggel.

Hogy ruhát, amire okvetlen szükséged van, már nem bírsz csináltatni, hát erre már azt kell mondanom, vagyunk így papirus, többen is. Ha nem vigasztaljon a tudat, hogy többen is kopottat hordunk az ideu. Majd elcsúszk, egymásnak az. bben a nehéz időben, hogy fényesen öltözködünk, különösen úgy a könyök táján és az úgynevezett egyebűt.

Han-em ami a kosztkérdést illeti, ehhez már igazán gyengének érzem magam, hogy megcáfoljalak. Ha nem irtad volna, hogy hitelbe sehol sem adnak enni, azt tanácsoltam volna, hogy egyel hitelre, de te az éhsztársasággal egészen elrontottad ezt a tanácsomat. Tanácsoltam, hogy te is járj vendégségbe, így egészen jól ki lehet jönni, de beláthatod, kerlek, hogy valamennyien így nem élhetünk, mert közös ismerőseink még talán talakodónak is tartanának bennünket. Nem est igazán nem tameslom. Tudod az emberek egy kis-ét adni kell valamit a szerény-ségre is.

Talán fokozatosan el is tudnád hagyni az evést. Kezdenéd a lu-on, aztán a tésztán, aztán a főzelékvon s amikor minderről elfutnál szokni: akkor talán itt lesz a béka és újra hozzá kezdenél szokni mindenhez, fokozatosan. És ha nem lesz ut akkorára a béke, kérded te egész jogosan, akkor?

Akkor kérdést fogsz tenni erre vonatkozóan egy nagyobb laphoz, mert a mi lapunk keretei nem engedik meg hogy minden hozánk intézett kérdésre behatoln és részletesen válaszoljunk.

A felelős.

— Nem lehet a vasuton külön fülkét bérelni. A más hivatalos hirdményét jelentek meg az állomások, amelyek tudaták, hogy érvénytelen az üzletszabályzatnak az a pontja, amely szerint magánemberek egész vagy fél fülkét kibérelhetnek. Ez a hír annyit jelent, hogy a tulajdonosi körében nem kell többé lázongni az érs kocsijának a felírás: Különbülke. A különbülke az anynyunk által óha tott és írgyelt különbülke-eltőlük. Ez az intézkedés az utazó közönség érdekében nagyon is helyén való.

H I R E K.

Nem Scutari többé, hanem Skodra.

Az albán városok új elnevezése.

A központi hatalmak által megszállott albán helységek olasz neveit a bolgár német és magyar-osztrák katonai hatóságok megváltoztatták oly módon, hogy a régi olasz nevek helyett most három nevet is kapnak és pedig magyarul, németül és bolgárul.

Az új elnevezések szerint most már Scutari neve albán nyelven Sekoderi Drá magyarul Skodra, németül Schkodra; San Giovanni di Medua neve albánul Sh'Njin-I, magyarul Sejvin, németül Schenjin; Bojana neve albánul Bunena magyarul Buna, Buna; Ajessio neve albánul Les-i, magyarul Les, nem-től Lesh; Dubigno neve albánul Uleim, magyarul Ulesim, németül Ulsel in; Durazzo neve albánul Dure-i, magyarul Dure, németül Durz! Sasso Bianco neve albánul Seb-I Kavajes, magyarul Szamb-I-Kavajes, németül Schkamb v. Kavaja; Klementi neve albánul Klement I, magyarul Klemend, németül Klemend; Valona neve albánul Vlore-Rakua, magyarul Vlorá németül Vlorá; Janano neve albánul Saseni magyarul Szazan, németül Sazan; Ipek neve albánul Pejeja, magyarul Peja, németül Polva.

Csupa olyan városnev ez, amelyeket sürin olvasott már az újságotlvasó a Balkán háború idején és valószínűleg ezennel is olvasni fog még, de már csak magyar elnevezés szerint.

— A kórházi katonák megajándékozása. A Samuely Ottóné urasszony buzgó, lelkes vezetése alatt álló Fehéskereszt-egyesület kedves figyelmessége folytán a kórházban ápolott katonák is érezni fogják, hogy nálunk miné-menk idegenben, hogy Nagykanizsa város áldozatkész közönsége megbecsüléssel gondolt azokra is, akik már megtették kötelességüket a tavoti har tereken. Samu-ly Ottóné urasszony gondosságától a sebesültek és beteg-cigarettákat, édeségeket kaptak a szeretet ünnepén, amint hogy a szürke h-tköznapokon is folyton élveztek a Fehéskereszt figyelmességét. Az egyesület egyedül a sebesültek szenvedéseinek enyhítését tűzte ki célul s ezért különösen ajánljuk a nemeselektől publikum támogatást jóindulatlal.

— Az 1916. évi hadiadó kivetése Zala-ban. Zalaegerszeg május havában át össze az a bizottság, mely a vármegyében lakó, 0.000 koronánál nagyobb évi jövedelműeknek 1916. évi hadiadóját lesz hivatala megállapítani. Kincstarti előadó az alsó-erdnyai adóhivatali körület részére Gyenge-Sándor pénzügyi tanácsos lesz. A bizottság elnöke lesz Bogvay Elmér nyug. főispáni titkár, földművelésügyi Rendes tagok: Thassy Lajos nyug. főszolgabíró, Pongor Henrik gyaigazgató (Nagykanizsa), Fischer Pál takarékpénztári igazgató (Zalaegerszeg), Udvardy Ignác ny. keresk. isk. igazgató (Zalaegerszeg).

szeg) Malatinsky Ferenc földbírtokos (Zalaesény), dr. Berger Béla ügyvéd (Zalaegerszeg) és dr. Kreisler József ügyvéd (Nagykanizsa).

— Gyászír Holzer Jakab nagy a sonát. mint gyermekéi és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy szeretett neje, illetőleg a bejárt anyja testvér, anyós, nagyanya és rokon Holzer Jakabné született Latzer Janka folyóan 21-én délelőtt fel 12 óraker. életének 64-ik, boldog házasságának 42-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megöngöltült hült tetemei vasárnap, április hó 23-án délelőtt (el 11 óraker fognak a Kínizsi-utca 11. sz. gyászházból az új. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1916. április 21-én. Béke-felfüggetlés drága parat felett! Hűjő: Leó, Holzer Franeiska férj, Rozhón Jánosné, Holzer Miksa, Holzer Richárd, Holzer Jenő gyermekei. Örv. Spielmann Ignacuzé szül. Latzer Fani testvére. Háds Leóné szül. Viola Gizella menyje. Rozhón János menyje. Rozhón Gizella és Róbert. Háds Hugó és Eszti unokái.

Az elhunyt nemeslelkű arasszony mindenki előtt nagy bizalmának és szeretetnek örvendett.

— A vasárnapi munkaszünet újabb módosítása. Nemrég jelent meg a belügyminiszter rendelete, mely a vasárnapi munkaszünetet teljesen a háború előtti állapotnak megfelelően állította vissza. Ma újabb rendelet érkezett, mely azt közli, hogy a belügyminiszter a minap akként módosította a vasárnapi munkaszünetről szóló rendeletet, hogy tekintettel az egyhöz való közeledésre, az előmunkaszünetet vasárnaponként és általában a munkaszüneti napokon délután 6 óráig este 9-ig nyitva létesse.

— Tábori postai csomagforgalom. A had-egregparancsnokság hozzájárulásával a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a tábori postai esz magokban ezennel nem remélő élelmiszerek és élezteti u. m. kávé (szemes vagy porlaku), cukor és cukorka, teák, csokoládé, toszóntemény, tea, ketszerült, továbbá mindenfajta konzerv leforaszott dobozokban szállítási-ának. Ezek kivül szabad a tábori postai csomagokban mézet is elhelyezni, ha az plethusban, vagy dobozban akként van csomagolva, hogy ki nem említhetik.

— Felfüggesztették a bankok vasárnapi munkaszünetét. A kereskedelmi miniszter a hadikölcsön-jegyzés előmozdítása érdekében megengedte — egy Kanizsa városához érkezett távriában — hogy a bankok és a pénzüzetek április hó 29. és június hó 5-ike közé eső vasárnapokon pénztárikaikat nyitva tartassák és hivatalaikban akadálytalanul dolgozassanak. Ezen felül pedig április 24-én (husvét hétfőjén) szintén nyitva tarthatják pénztárikaikat és végezhetik irodai munkájukat.

— Ösötödij az iparosok özvegyeinek és arvainak. A soproni iparkamara a Goldberger Erzsébet léle alapítvány kamatára, 2000 koronára most írta ki a pályázatot. Az összeg nyolc egyenlő részben, vagyis 300—300 korona összegben lesz szétosztva. Pályázhatnak magyar honos józan életű, fiatalon elhunyt, zövegysorsos iparosok özvegyei és 18-ik életévüket be nem töltött árva. A pályázati feltételeket az alsóoldvati ipartestület jegyzője is megmondja.

— Az asszonyi szépség tízparancsolata. Most, amikor napirendben van a divat reformja s a hölgyek aggodnak, hogy az egyszerűség ártani talán a szépségüknek: kétszerezesen érdekes a híres német írónak: Altenberg Péternek a tanácsadása arra nézve, hogy őrizhetik meg ide bájukat a hölgyek? Ennek módját az író a következő tíz pontban foglalja össze:

- 1. Mosskodás langymeleg vízben.
- 2. Leggyöngyöbb szappan.
- 3. Alvás nyitott ablak mellett.
- 4. Táplálkozás könnyen emészthető éledelekkel.
- 5. Lelki nyugalom.
- 6. Szórakozás zenével és setákkal a szabadban.
- 7. Végteleen ölelkűség.
- 8. Könyvtől torma, amióltl mozdlataik keseséget nyerne.

A két utolsó tanács a legfontosabb. Altenberg szerint a nő szépségét legjobban fenntartja:

- 1. az a gondolat, hogy egy romantikus férfiú öket a bálványozásig szereti;
- 2. ha naponta hálát adnak Istennek, hogy kedvük és öket — szepnek tartják.

— Szabad tengeri vásárlás. Mint illetékes helyről értesültek a földművelési miniszterium Zala vármegye területére engedélyt adott hogy kiké a saját háztartási takarányozási stb. céljaira szükségelt tengerit szabad kézből direkt a termelői vásárolhatják.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1915 évi mérlegét mai számunkban közöljük, melyből azon örvendős tény látható, hogy a társaság összes ágazatbeli 1915. évi tiszta nyeresége a háború szűle nehéz gazdasági viszonyok dacára 6 995 923 kor. 58 fillére rug. E társaság tartalékanyaga ma már több mint 213 millió koronát ért el s a múlt évben a háborúból kifolyólag különféle segélyalapokra jótékonyssági, továbbá kulturális célokra több mint félmillió koronát adományozott. Azonkivül az eddigi három magyar hadikölcsönre ötvenhét és fél millió koronát jegyzett kerek összegben. A biztosítást kereső községek külön figyelmébe, ajánljuk ezen tökérső régi magyar intézetet, mely egyaránt foglalkozik tőz, jég, betörés, valamint élet és járadék biztosításokkal.

— Elhalasztott befizetés. A nagykanizsai takarékpénztár által alapított Összegyűző Szövetkezetnél a f. hó 24-ére (holtfőre) eső befizetések az önnep miatt f. hó 28-án, azaz pénteken d. e. lesznek megtartva.

— A béke érdekében a legszelebb kölelességünk a IV. hadikölcsönre mielőbb és mennél többet jegyezni.

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzintézetek elfogadják.

— Anyakönyvezési kinevezés. A Belügyminiszter Zieger Ferenc nagykanizsai ipartestületi jegyzőt Nagykanizsa polgári anyakönyvezéséjévé nevezte ki. A kinevezés egy tisztelőtrémelő, köteleességűdörös derék munkást ért, kit a társadalm minden részeg ez új állásban örömmel üdvözöl.

— A gabonamonopólium életbeléptetése. Illetékes körökben úgy tudják, hogy már a legközelebbi napokban megjelenik a kormányának a rendelete, amely az ország gabonatermesztés lefoglalja, vagyis bizonyos korlátok közt életbelépteti a gabonamonopóliumot. Az eddigi hírek szerint a termelők minden készletüket a H. T.-nek lesznek köteleknek som fog bevásárló engedelmet adni, csakis a haditermenyek. Azt hiszik, hogy az órlás rendje egyelőre nem fog változni, a kormányak módjában áll megelégedni intezkedni. Most különben a malmelek igen redukált üzemműl dolgoznak és az üzem fokozásra csak akkor van kiutasa, ha megkezdik a kormány által rekvirit árpamennyiségek őrlését, ami a legközelebbi napokra várható.

— A háború második éve is vége felé jár és semmi kilitás, hogy a béke állásait egyhámar övezetünk. Lehetetlen ily válságos időben újság nélkül lenni. Felhívjuk azért L. olvasóink figyelmét arra, hogy a Pesti Hirlap a háborús viszonyok és a papír szükség dacára is a legterjedelmesebb és legbővelebb tartalmú újság maradt napilapjaink között. A hateretek eseményeinek részletes megírását napról-napra kitűnő tőrköppel kíséri. A Pesti Hirlapnak minden hatereten külön tudósítója van. Múltan legkedveltebb és legelterjedtebb napilapja tehát az országának. A Pesti Hirlapot minden hó 1-étől és 15-től kezdve meg lehet rendelni. Egy hóra 2 kor. 80 fillér, negyedévre 8 korona. A Pesti Hirlap és Divat Szalon együtt negyedévre 11 korona. A Pesti Hirlap és Az Erdekes Újság együtt negyedévre 12 kor. 50 fillér. A Pesti Hirlap és a Képes Újság együtt negyedévre 10 kor. 80 fillér. A négy lap együtt negyedévre 18 korona. Az előfizetési összegeket legelőszörűbb postautalványon küldeni a Pesti Hirlap kiadóhivatalának (Budapest, Vilmos császár ut. 7.)

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

szőlő IV. isvbüsz

Első magyar általaános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvennyelődik évi zárásalma 1915. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Table with columns for 'KORONA' and 'HIL' for various insurance categories like 'I. Tűzbiztosítás', 'II. Szállítmánybiztosítás', etc.

VAGYON.

Mérlegzárma 1915. december 31-én.

TÉNER.

Table with columns for 'KORONA' and 'HIL' for asset categories like 'Pénzeszközök', 'Készletek', 'Hosszú lejáratú követelések'.

II. Értékbiztosítási Üzlet.

Ötvenharmadik évi zárásalma 1915. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Table with columns for 'KORONA' and 'HIL' for insurance categories like 'I. Tűzbiztosítás', 'II. Értékbiztosítás', 'III. Értékbiztosítás'.

VAGYON.

Mérlegzárma 1915. december 31-én.

TÉNER.

Table with columns for 'KORONA' and 'HIL' for asset categories like 'Pénzeszközök', 'Készletek', 'Hosszú lejáratú követelések'.

Budapest, 1915. december hó 31-én.

Frank Henrik, a központi könyvezés főnöke.

Aligazgatók: Balaban Adolf, Barossy L. Bert, Gergely Tódor, Hajós József, báró Harkányi Prigyes, Ormody Vilmos, gróf Zichy János.

A rendszárműveket és mérlegelő megvizsgálókat, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülnének és azok egyes ítélettel a fő- és segédkönyvekkel teljesen meggyezőnek találjuk.

Budapest, 1915. március hó 23-án.

A felügyelő bizottság: Németh Titusz, báró Radczánszky Géza, báró Uechritz Zsoltomán.

NAGYKANIZSAI FOÜGYNÖKSÉG: A Fő-ut és Csengeri-utca sarkán levő saját palotájában.

Lendvai Vilmos titkár.

Brandlhofer Antal cégjegyző.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktör 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felolvasó szerkesztő
Eörös Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A Kárpátok ünnepe.

A tavasz és a feltámadás cdes melege van a májusi napstúében és májuskor már latszanak a gyümölcsök, küzdolmes tél után boldog érzésben növekvők. Május a természetny kezdet hava és első napján a remény és az élet forrása pezsdül meg a lelkekben. Május első napja a téli pusztulásból újra elemelő örök ünnepe és ezért kell május elsején ünnepelni a Kárpátok ünnepét.

Talán a háboru majusánál vagyunk most és a bizonytalan tétből most fordulunk a gyümölcsrelelő, meleg időre. És most emlékezzünk, hogy hosszú hónapok viharait törtek tégre a Kárpátok és a magyar földben tétre elbu ott magvaktól a Kárpátok tartották vissza a zak kártékony madarát. Eleven barátaink voltak a komor hegyek, kemény sziklák dandárja állt be a magyar sereg commandója alá és jeges vihart fuvó kőörások jelentkeztek a magyar vezéréknél, mondva: jelenjük alá-san, berukoltunk a magyar haza védel-

mére. Egészen magyar sors a Kárpátok sorsa: kevésre becsülték, bizatlanul nézték, a maga crejére hagyták, s a bércek fejé: nem vértették recikupolálkkal és a néma hegyek nem szólaltak meg a vád és a keserűség hangján, a néma hegyek némán várták a veszedelmet és szörnyű csatában szétmorzszolták a magyar király ellenségeit. Erős katonák a Kárpátok és magyarok, mert nem szavukból, hanem tetteikből ismert meg őket a világ: magyarok, mert rettentően szenvedtek és a maguk ősi erejével váltották meg magukat minden szenvedéseiktől.

Ugy kell néznünk a néma hegyeket, mint a magyar halsereg erős hőseit, egy külön magyar fegyvernemet a bakák, huszárok, tűzérek és utászok dicső csoportjai mellett, és ha énekelni fognak költők a magyarok tetteiről, a magyar hegyek dandárját komor pompájú versekben fogják majd emlegetni.

Május elsőjét a kultuszminiszter a Kárpátok iskolai ünnepének rendelte. Harmadik feltámadásunk ez: szent Istváné az

első, aki megteremtette az európai magyarságot, a március hőseié a másik, akik az újult multból felkeltették a magyar jelent és a Kárpátoké a harmadik, akik a magyar jövőt mentették meg a vérbe hanyatló jelenből. Május elseje a Gorlice napja, a győzelem kezdetéé is, hogy ez a nap eljöhessen, a titánok csatáit vívták egy hosszu télen át a néma hegyek. Őket évenként ünnepelni és a gyermeki lélek plasztikus anyagába belemintázni az örök emlékezetét, ez méltó és szép gondolat, májusi gondolat, az újratámadás és a megelémedés boldog örömebe fogant magyar idea. A Kárpátok májusát ünnepelni kell és pedig nemcsak iskolákban: a hazáért magyarok követelni fogják, hogy emlékezhessenek komor bajtársaikra és a Kárpátok ünnepének minden faluban el kell következnie minden május elsején.

A közigazgatási tisztviselők találjanak férfas és poétikus formát és szent áhitat szálljon minden faluból a mentő hegyek felé.

Május fák virágozzanak és a házak

Miatyánk.

Irta: MIRKO JELUSICH.

Miatyánk, felet a fellegek fölött,
Jaján, halálban dús áreok között,
Szálljon feléd ajkunkról a fohász:
Nem a mi vétünk e nagy rombolás!
És szentellessék meg a Te neved!
Hol béké van, mit tőlünk irigyelnek,
Itt mérgecs kigyók foga ráuk mered,
Körül halálos mérghő dudvák kelnek:
És jöjjen el a Te országod,
A Te hatalmas akarásod,
Az ármány ellen védjé a jogot:
Legyen meg a Te akaratod.
Érezzék, tudják: van egy hatalom,
Félt a földi, kis hatalmakon.
Egy hatalom, mely ostromoz és büntet.
Add meg a mindennapi kenyerünket,
Adj kedvet is, mely csüggedni nem enged,
Vésztől, romlástól, mely megóv minket,
Adjál erőt, hogy bízza bízzunk benned.
És bocsásd meg a mi vétkeinket
Amiket elkövetünk ellened.

És megbocsádjuk mi is azoképpen,
Az ellenségünk milliónyi bűnéit,
A békés otthont, házuk szent lövét,
Védjük a földet, asszonyt, gyermeket,
Bátran, szilárdan, épen, nem remegve,
És ne vigy minket kísértétek,
El ne ragadjon minket haragunk,
A jog utjáról ne lépjünk le soha,
Barbár, bős csorda, mely gyilkol, foszt, dúl,
Olyanok, mint ök ne legyen hadunk:
És szabadíts meg a gonoszról,
Melynek egyetlen a szavam már erős fók,
Tied az ország, hatalom, dicsőség,
Kardunk élének adj hatalmat,
Adj ércszívet és vas erőt,
Adj fegyverünknek diadalmat,
Az egész nagy világ előtt,
Egyetlen izmunk mig egyét feszül,
A Te szent nevedben
Előre megyünk — rendületlenül!
Amen!

A siket katonák.

A társadalom és az állam feladatai közé tartozik, hogy enyhítse azokat a bajokat, amelyek a harcoló katonákat érték. Ide tartoznak a sebesülés különböző nemei, fajai, melyek az érzékszerekkel is függenek össze.

A sörtlések, a fokozott fény, meleg, az égny doreje, a robbanás stb. következtében igen sok katoná vesztí el a szemévilágát, vagy a hallását. Már az eddigi statisztika sok nagyothalló, vagy teljesen megsekkített katonáról számol be. Számuk természetesen a háboru folyamán fokozódik. A hallás hiánya nem szembeszökő fogyatkozás, de annál nagyobb vesztesége csapása az illetőnek! Ránévre minden esendes és néma. Az, aki születése óta siket, nem érde annak a csapásnak oly súlyát, mint az, aki felölt korában siketült meg. Az előbbi nem tudja felcgni és megérteni azt a jótéteményt, amely a hallás révén keletkezik. Máskép áll a dolog a szerzett siketséggel. A zene, az emberi beszéd, a patak oobogása, az erdő zugása, az állatok hangja stb., mely hozzátartozik a kedélyélet derűjéhez, örökre elveszett. Sírí esend borul kedélyére, lelkre!

előtt, mint egy tavaszi karácsony karácsonyfái és dus ajándékok gyűljene: alájok a Kárpátok szenvedői számára. És harangok énekeljenek mint karácsonykor édes megszabadulásról mert kis Jézus miután tavaszkor is lejön a földre, a Kárpátok drága, Májusi ünnepén.

A helybéli kath. főgimnázium Kárpát-ünnepelye.

A most dúló háborúnak egyik örök-emlékü csatája tartotta vissza a tömérdek sereggel hazánk földjére benyomult oroszokat attól, hogy pusztító rombolással vonuljanak végig hazánkon. Az a mérhetetlen szenvedés, mely a Kárpátok bérci közt meghúzódó honfitársainkat az ellenség pusztítása nyomán érte, kell, hogy mindnyájunkban, kik az ő pusztulásuk árán menekültünk meg az ellenségdúlásától, a legnagyobb hálát és könyörületességet cseresse fel. A társadalom minden rétege iparkodik az ellenségtől letiport vidék nyomorúságán segíteni. Tanuló ifjúságunk is részt kíván venni ezen segítő akcióban. Ezért is, meg hogy vitez se egeink dicső, áldozatkész és halálmegvető küzdelméről is megemlékezzünk, május hó 1-én d. e. 1/2, 11 órákor a Városház dísztermében Kárpát-ünnepélyt tartunk, a melyre városunk lakóit ísztelettel meghívja

A főgimnázium igazgatója.

Az ily egyének csak nagynehezen tudnak a norukba beletörődni. A legtöbbjét a kétségbeesés, az életunság, a zárkózottság, az emberi gyűlölet környékezi. S ha beleesnek a karjaiba, akkor a társadalom terhére válnak. A legnagyobb csapás rájuk nézve az, hogy nem tudnak embertársaikkal a hangzabálé által érintkezni. Nem értik egymást, legfeljebb a különböző jelekkel, melyek fogyathatósá teszik az érintkezést. Hisz nem hallják a hozzájuk intézett szót, nem tudnak erre feleletet adni! A hazérkezett apának hiába cseszog a kis apróság: a látvány hiába kérdés a család élményei felől, a családon megkötött apa nem érti meg őket. Ő maga beszél ugyan de feleleteket nem tud adni. A siketség tehát súlyosabb baj, mint a kar, vagy a láb hiánya. már teljesen más világba sodorja az egyént. Olyan baj, amely nagyon könnyen felditthatja az egyént családi s társadalmi boldogságtól, amely nélkül az élet sivár és kiellen. Azonban e sivatágot lehet és kell is enyhíteni. Az államnak és a társadalomnak nem szabad tétlenül nézni a lélek és a kedélytől ósz ropanakát! Lehetővé kell tennie, hogy a megsiketelt katonák a hangbeszéd révén tudjon érintkezni; tudja megérteni, felfogni mások beszédjét! Természetes,

Az ünnepély műsora:

1. Himnusz. Előadja a főgimn. ifj. énekkar.
2. Hónfdal. Előadja a főgimn. ifj. énekkar.
3. Kárpátok. Uzoai Zoltan Beátol. Szaválja Metzger Ferenc főgimn. 8 o. t.
4. Fel, fel vitezek... Előadja a főg. ifj. énekkar.
5. Ünnepi beszéd. Tartja Kocsis Antal főgimn. tanár.
6. Hericelendy-induló. Előadja a főgimn. ifj. énekkar.
7. Egy anyához. Lampert Gézátl. Szaválja Döbesei Zoltan főgimn. 8 o. t.
8. Szózat. Előadja a főgimn. ifj. énekkar.

Maradt itthon...

Erés, éres férfihang zengte, egy század öreg katonák orkából fakadt fel ez a nóta: Maradt itthon kétő-három nyomorult... Felkeszve énekelték, mintha tizenköl, husz és fiatal lettek volna. Ajkukon a nóta, szívükben az ontalálkozás kétségérte, fejükön a tisztas kor, a beszedés hara. Megindító kép volt könnyes jelenet. Katonazenekar nem kísérté őket s mégis fénséges volt a melet-lésük, hosi a magatartásuk, kemény és méltos a járásuk. Ha nem iránák le, hogy mentek, mint néztek ki — adós maradték hazafiságunk s tiszteltemnek, a melyet néztek őket s amellyel készontóttan azt az öreg sereget. Egy szót, néhány sort csak megérde-

hogy ezt a hallás által nem éri el! Eléri azonban különös művellet által: a szájról való leolvasás által. Tanulók meg a harcban megsiketelt katonákat szájról leolvasni! Minden beszédhangnak van jellegzetes képe, amely a beszédészervek bizonyos állása által keletkezik. A képek orozatából sz romániz a beszéd. A halló nem igen ügyel erre a műveletre, mert hisz hála nem a szeme, hanem a fül szerepel a hangbeszédnél. A siketség meg kell tanulnia, hogy hogyan keletkeznek a beszéd hangjai, illetve a hangok beszédészervi képei. A munka a szemre hárul.

Ezek után csak az a kérdés merül fel, hogy hol tanuljon meg a harcban megsiketelt katonák a szájról való leolvasást? Ennek keresztülfelére egyes-egy dől csak a siketemeni intézeti hivatottak. Hazánkban ez idé szerint 16 siketemeni-intézet van. A legtöbbje m. k. körházaak van berendezve. Ide kell utasítani a megsiketelt katonákat: a költségvetés pedig a Városi Keresztgyűléslet viselje.

Itt egy pár hónap alatt megtanulják a szájról való olvasást és megszabadulnak a kényelmetlen helyzetétől, amely mások meg nem értéséből származik. Minél korábban tanulnak meg a szájról leolvasni,

melyek Hangtalanul s szólanul nem lehet őket utra ereszteni. Értünk monnek barcolni és inni. Értünk — akik itthon vagyunk Maradt itthon... hozzá felém a távozó hősök utolsó akkordjait a reggeli szél, hármint gondolkodom is, azt nem feledhetem, hogy nekünk itthonlevőknek nagy kötelességeink vannak. S az törlesztünk kell, mert különben igaz a nótaból kihangzó szemrehányás... kétő-három nyomorult!... Nekünk is ontalálkozóknak kell lennünk. S adnunk kell mindent, aha csak körnek. Hadikölcsön, Ha létező, rokantak... S ha egész vagyonunk odaadtuk, még akkor is elmaradtunk az öreg notás csapat mellett... nagyon mesze, egy élet ontalálkozóig.

Verus

Érdekességek a negyedik hadikölcsönről.

A megszorított lombard — Mi az a kincstári jegy?

Most kezdődött meg a negyedik hadikölcsön aláírása és ezzel a bankok mozgalmas időszaka. Az első napokban inkább a tudakozódások, előjegyzések a nyomtatványok kommentárja történek, amik a számkok versenyé inkább az aláírási terminus végére esik.

Amíg tehát magukról a jegyzésekről szó eshetik, az új hadikölcsön kibocsátásával kapcsolatos érdeklődést jgytünk föl.

Uj dolog a negyedik hadikölcsönnél, hogy szabályozva van a hadikölcsönökre megadható lombard-kölcsönök mértéke. Az aláírási helyek egyenesen a pénzügyminiszter kívánásánál kötelező meg egyezett kööitök erre nevez, amelyhez esatlakozni kell az összes jegyzéseket előtagadó pénzügytelteknek. E szerint a 6 százalékos jara-lék-kölcsönökre a ki-

amánál jobban megvédjük őket a felki egysensly felbomlásától, a társadalom s emborgyűlölettől!

Igaz ugyan, hogy a siketemeni-intézeti tanárok 50-60% esetében közel; mindamellett az itthon maradtak s ivéses fogak teljesített ezt a teljes, Immuni s hazafis megak!

Az említtettekön kívül gondoskodni kellene a megemült katonák szakosított oktatásáról. Vannak esetek, hogy a háborúban az egyes katonák a fokozott felelet és egyéb felki rázódások következtében megemültnek, hallásuk azonban ep marad. Megértek, hallják a hozzájuk intézett beszédet; de nem tudnak beszélni. Ebben az esetben a beszed mozgató központiag van a hely, amely rendszerint az agyköreg bal feltegeje a van. A balok ügyessége által ezt a központi a jobb agyféltekéhez összehajthatjuk meg. Itt akkor külön ki kell feje ezen minden egyes hangot, úgy, mint a siketemeni. Ez természetesen lehetséges munk, mint a megsiketelt katonák szájról való leolvasása lea megtanítása. De sikerre vezet. A mozgalom már folyamatosan van. Nem sokára dől-főre fog intúze.

Szobrotov zky Istv n
all siketemeni int. tanár.

bosztási árfolyam 80 százaléknál, az 5 és fél százalékos kincstári jegyre pedig az árfolyam 85 százaléknál magasabb költséget adni nem szabad. Tílos a megadott lombárkölesön kamatlábját 1917. december 31-én túl garantálni. Ez a két intézkedés főképp azért, történt mert a harmadik hadikölcsönnél egyes fővárosi intézetek a verseny hevében 100 százalékot azaz az egész jegyzési árfolyamot is elő lehetett, hogy voltak, akik minden készpénz nélkül is tekintélyes összegeket jegyeztek. Ez alkalmas lehetett arra, hogy államhitel telentejének árton és ezért ez ellen most szigorú kintléltéssel megerősített egyenymintt csináltak.

A bankok most azzal a szakkérdéssel lesznek kénytelenek foglalkozni, hogy mi a lönyegbeli költömbök a járadékkötvény és a kincstári jegy költsége. A 6 százalékos hadikölcsön ugyanis járadékkötvény, az 5 és fél százalékos pedig kincstári jegy. Feltelet: A járadékkötvény minis természetű kötvény, hanem az állam arra nézve fenntartja magának a jogot, hogy bizonyos idő múlva azokat felmondás mellett visszaváltja: a kincstári jegy azonban bizonyos idő — itt tíz év — múlva lejár, azokat tehát az állam visszaváltani köteles. Ugyanaz volt a zárolt járadékkötvényekkel is, de csak azelőtt esetben, ha a kötvénytulajdonos azt hat év múlva felmondja. A zárolt hadikölcsön kötvényt a zárolás ideje alatt eladni nem lehetett, míg a kincstári jegy a tíz év alatt is szabad forgalom tárgya.

— A béke érdekében a legszenlebb kötelességünk a IV. hadikölcsönre mielőbb és minél többet jegyezni.

Előjegyzéséről a helybeli összes pénzintézetek elfogadják.

Kárpá i ünnep A nagykanizsai izr. elemi iskola az előszüztült kárpáti falvak javára május 1-én d e 10 órákor a Sugár ut 14. sz. iskola udvarán kellemetlen idő esetén 11 órákor a eszengeri uti izr. isk. „Kistemplom” helyiségében Kárpáti ünnepet tart, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a tanfésztület.

- Műsor: 1. Hymnus éneklé az ifjúság
- 2. Igazgató ünnepi beszéde.
- 3. Árpád sírja, szavalja Pallos Ilona III. o. t
- 4. Ismerkedj egy szép országot. Szavalja László Ferenc III. o. t
- 5. Ez a szép magyarföld, szav. Lócs János III. o. t
- 6. Úszóki szorosban éneklé a IV. fiu- és leány-osztály.
- 7. Úszóki szorosban szav. Tibolt Eteleka IV. oszt. tan.
- 8. Idegen országban szavalja Szemeré István IV. o. t
- 9. Indul a szaval, szavalja Frank György IV. oszt. tan
- 10. Szóza, éneklé az ifjúság.

— Egy siketnóma művé z. A Centrál Kávéház épületében lévő kalapázhé kirakataiban egy gyönyörű lempényé banult a sítáló közönség, mely Munkást Mihály, Krisztus Pálus előtt emü képének másolata

A kép oly meglepően szép utánzat, hogy szinte kételkednünk kellene készítője iránt, ha nem ismerjük ez irányú szép tehetségét.

A kép készítője u. i. Pavelkovic János siketnóma intézeti tanuló, ki már több gyönyörű festményre lepte meg a közönséget.

E szép tehetség kimutatlása iránt valóban helyes lenne az a helyi hatóság lépéseket tennie a fostóiskolába leendő felvételéért.

— Elmúlt a Huavét Elmúlt a feltámadás felségos ünnepe, borus, esős idővel, mintha csak az időjárás is az illatlan állapotokhoz hasonlulna. A templomokban szorongott az ájtatos hívők tömege, búgóatóó lélekkel küldve fel felháziát a Mindenhatóhoz. A nagyheti szertartásoknál derék gimnazistáink segédkeztek valóban dícséretes sikerrel és eredményeivel

A felső templomban kántor hiányában Bane-kovic János igazg. tanító, a kiskisizsai templomban pedig ifj. Bane-kovic János főgimnaziumi tanuló végezte az orgonátást, emelve a hívők ájtatosságát.

— Az első áldozás. Ritka egyén, kinek ne hagyott volna mielőbb nyomot kedves emléképen az első áldozás. A reánk következő vasárnap, azaz fehér vasárnap első áldozóink ismét megjelennek a plebánia templomban, mely jelenség a jó keresztény szőlők lelkében, mely lélekemelő hatásával feledhetetlen kedves emlékképen marad meg mindvégig.

— Kitüntetés. Öfélége a hatereőn szerzett viőezségek s érdemeinek elismeréséül Pavelkovic Kálmán első osztályú szánuvagy alizst, őrmesternek a hadiékimenyes Koronás ezüst érdemkereszettel adományozta. A derék őrmester körülbelül 17 hónapot töltött a hatereőn s a kitüntetésre derekasan részszolgált

— A sebesültek megajándékozása. A Hadségylőző a husvét alkalmából, mint előzőleg is bőkezű adományban részesítette a sebesülteket. A kórházakban egy ezer csomag szeretetadományt s egyezer üveg sört osztott szét. A sebesült hősök könnyes szemekkel fogadták a megemlékezést, a figyelmet, amellyel az ő hősiességüket viszonzni törekedett a társadalom szíve.

— Mi volt a huavéti szeretetadomány? A hatereőre küldött csomagok a következő tárgyakat tartalmazták: 21 drb cigarettá, 1 skatulya gyufával, 1 csomag báb, 4 tábori lap, 1 tinta íron, notesz, bieska, tükör, fésű.

A sebesülték husvétit szeretetadományuk a következőkből állott: 21 drb cigarettá, 1 skatulya gyufával, 1 csomag báb, 1 üveg sör.

— A vetések állása, az ország minden részéből beérkező magajánjelentések szerint, igen kedvező. A hűvös, esős és szeles időjárás a vetésekben számbavehető kárt nem okozott és a vetések oly buján állanak, hogy rövidesen kaszálással és legeltetéssel kell majd ritkítani azokat. Az országos eső, noha eppenséggel nem volt kiadó, nagyon kapóra jött, mert előzőben hosszabb időt át számbavehető esapadekban nem volt részünk.

— Legmagasabb jégbiztosítási termény-árak A jégbiztosításra egyesült magyar és osztrák jégbiztosító társaságok az 1918. évre a biztosítható legmagasabb terményárakat a következő-

képpen állapították meg: buza 38, rozs 30, kőszes-ros 32, takarmányrpa 24, sórárpa 30, zab 35, magyar tengeri 25, cinquantin tengeri 28, repce, lenmag 42, borsó főzélkének 40, lenese 70, passuly 40, köles 40, burgonya 8, vöröshagyma gumó 40, lucerna 150, lóheremag 200, mák 70, cukorrépamag 70, takarmányrépamag 60, komló 200, dohány 80 K mm-ként számla nélkül Kerti és homoki bor 60, hegyi bor 80 K hl-ként. A biztosított egységekárak kár esetében akkor is érvényesek, ha a piaci ár azon időben alacsonyabb lenne.

— Magyar nyelv. Szerbiában. A szerbiai magyar és osztrák katonai kormányzósg elrendelte, hogy a szerbiai iskolákban a német és magyar nyelvet kötelező tantárgynak illessék be. A német nyelvet már régebben kötelező tantárggyá tették, a magyar nyelvet most főtlőlag illesztették a tanrendbe

— Takarékbetétek felhasználása a hadikölcsönjegyzésére. A hivatalos lap legújabb száma közli a kormány rendeletét, amely szerint a még moratórium alá tartozó betétek a mindenkori felmondási idő megtartásával — teljes egészükben felhasználhatók hadikölcsönjegyzés céljaira. Őak a Bereg Mátarmaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocea, Ung és Zemplén megyék, valamint Szatmárnémeti és Zimony városok területén levő pénztárak betéteinek ki az intézkedés alól. Ezek betétei ugyanis csak a tényleg még fennálló összeg 25 százalékáig, azonban legfeljebb a jegyzett összeg 25 százaléká erejéig vehetők a hadikölcsönjegyzés céljaira igénybe. A moratóriális betétek igénybevétele esetén a jegyzés a betéti intézet által eszközölendő.

— Mivel lehet pótolni a részállót. A Narodne Novine írja, a horvát tengerpartok elsőbirtokosai egyre sárdebben rendelik meg a részállót pótló vitriolint, melyet a jórőben, a tavalyi sikeres kísérletezés után nagyobb mértékben szándékosnak felhasználni s szőlővédelmi munkálatoknál. A tavalyi kísérlet — írja az említett horvát lap — megmutatták, hogy a vitriolin sokkal radikálisabb szőlővédelmi szer, mint a részálló. Egy liter vitriolin megfelel 1 kilogram részállóknak és ára 8 korona.

— Adományok a Hadségylőzőnek. A Hadségylőző céljaira szivesek voltak adakozni: Bugeok nővérek (Hunfalva) 20 K, Berényi Árpád (Harótér) 20 K, Krausz Teréz 8 K, Útő László 2 K, Torkos Lajos 2 K, Halvax Károly 1 K, mely szives adományokért hálás köszönetét fejezi ki a Hadségylőző.

— Visszajöttek a fecskék. Az utóbbi időben a napilapokban többször hírek jelentek meg a fecskék idei elmaradásáról. Ezekkel a hírekkel szemben a magyar királyi Ornitológiai Központ megállapítja, hogy fecskéink ezidén is visszatértek hozzánk, még pedig a korai kitavaszodásnak megfelelően. jóval korábban, mint máskor. A később beállott hideg időjárás a fecskék zömének megérkezését késleltette s a már megérkezettek egy részét is némely visszavonulásra késztette, ezért a fecskék rendez megérkezési idejében csak kevés volt látható. Ez a hiány Budapestben még inkább feltűnt, mer különösen a belsőterületen csak kevés fecske fértkel s ez kéthette a kissé felületes megfigyelőben azt a hitet, hogy az ideu a fecskék nem tértek vissza hozzánk.

„BERLIN” MAGYOZOÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógéppel szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretré. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételés joga. Írta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vastkos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, mely még egyrészt szigoruan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem o jelentős mozzanatának ismerete minden kultürember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Új idők. A világháború leghűbő krónikása, irásban és képen az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világréz harcainak történetét, azt mind élénk tárja, festői szépségű képekben. Érdekesség, művészi niróval és előkelő ízlés jellemzi Horég Forne hetilapját, az Új Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készíttél kiadóhivatal.

MILKA

Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhásról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett naplap keretében értesülni, fussoz elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi-ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni. ha til akarjuk szárnyalni ver-senytársainkat. Az életmesség nem

ÁLL

egyéből. maibogy ne kessünk egy pillan-tig sem. hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirdető

VILÁG

hirdetésen is megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-lentzi, hogy

AZ

szen lapban megjelen minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.